VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ TƯ

1.1.2025 (2.12 Giáp Thìn)

Số 1(4135)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Sẽ có nghị quyết về phát triển văn hóa, văn nghệ trong giai đoạn mới

[2+3]

NHỮNG KẾT QUẢ TẠO SỰ ĐỘT PHÁ CỦA NGÀNH VHTTDL:

Có sự đồng hành của báo chí

[8+9]

Chủ trì buổi gặp mặt nhà báo, phóng viên, biên tập viên của các cơ quan báo chí, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy bày tỏ mong muốn, năm 2025 báo chí tiếp tục cùng đồng hành, ủng hộ đối với các hoạt động mà Bộ và toàn ngành VHTTDL quyết liệt triển khai, thực hiện
Ảnh: TR.HUẤN

Đánh thức "kho vàng" xứ Huế

[9]

HỆ THỐNG THIẾT CHẾ VĂN HÓA, THỂ THAO CƠ SỞ Ở TP.HCM:

Hầu hết chưa đáp ứng được yêu cầu

[4]

KẾT NỐI NGHỆ THUẬT VÀ DU LỊCH:

Thúc đẩy phát triển các ngành công nghiệp văn hóa

[11]

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Sẽ có nghị quyết về phát triển văn hóa, văn nghệ trong giai đoạn mới

PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN

Dành trọn chiều cuối năm 2024 để gặp gỡ, lắng nghe tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của 200 đại biểu văn nghệ sĩ đến từ mọi vùng miền, Tổng Bí thư Tô Lâm bày tỏ, ông thực sự xúc động trước tình cảm của những văn nghệ sĩ có mặt ngày hôm nay, đồng thời cảm ơn sâu sắc đến các thế hệ văn nghệ sĩ tên tuổi đã đến dự và phát biểu những điều tâm huyết, thể hiện trách nhiệm đối với đất nước, nhân dân và với nền VHNT dân tộc.

Dự cuộc gặp mặt có các Ủy viên Bộ Chính trị: Thường trực Ban Bí thư, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Trung ương Trần Cẩm Tú; Trưởng ban Tổ chức Trung ương Lê Minh Hưng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa; Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương Nguyễn Xuân Thắng. Cùng dự có các Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng: Chánh Văn phòng Trung ương Đảng Nguyễn Duy Ngọc, Trưởng ban Đối ngoại Trung ương Lê Hoài Trung; Phó Thủ tướng Lê Thành Long; Phó Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Thanh; Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng…

Toàn cảnh buổi gặp mặt

Tổng Bí thư Tô Lâm chào mừng các đại biểu và Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng

Nền văn học nghệ thuật dân tộc trước kỷ nguyên mới

Nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, nguyên Bí thư Trung ương Đảng, nguyên Trưởng ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương; nguyên Bộ trưởng Bộ VHTT (nay là Bộ VHTTDL) chia sẻ cảm xúc của ông tại cuộc gặp mặt mà Tổng Bí thư Tô Lâm đã dành cho giới văn nghệ sĩ nước nhà. Nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm nhớ lại: "Cách đây gần 40 năm, sau khi công bố chương trình đổi mới của Đảng, Tổng Bí thư Nguyễn Văn Linh đã có cuộc gặp gỡ với đông đảo văn nghệ sĩ. Sau đó đã có một bầu không khí mới trong sáng tạo VHNT, ảnh hưởng đến tận ngày nay".

Tác giả bản trường ca *Mặt đường khát vọng* bày tỏ, yêu cầu đổi mới đất nước trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc đang đặt ra cho VHNT những đòi hỏi mới. "Cuộc gặp mặt của Tổng Bí thư Tô Lâm có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với tiến trình phát triển VHNT nước nhà…", nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm nói. Ông chia sẻ những tâm tư, trăn trở của một nhà văn hóa kỳ cựu, một con người dành gần trọn cuộc đời cho sự nghiệp phát triển nền VHNT nước nhà. Tổng Bí thư Tô Lâm trân trọng bày tỏ lòng tri ân tới nhà thơ Nguyễn Khoa Điềm, nhà văn hóa lớn thuộc thế hệ "truyền lửa" cho đội ngũ văn nghệ sĩ hôm nay. Nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân, Chủ tịch Liên hiệp các Hội VHNT thay mặt 200 văn nghệ sĩ bày tỏ tình cảm xúc động trước sự quan tâm sâu sắc của Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo Đảng, Nhà nước. "Tài năng và nhiệt huyết của các văn nghệ sĩ trong thời gian qua đã đóng góp vào việc hình thành hệ giá trị mới, xây dựng nền văn hóa, VHNT Việt Nam; xây dựng con người Việt Nam mới. Tư tưởng, tình cảm của đội ngũ văn nghệ sĩ đã góp phần quan trọng vào sự ổn định, phát triển của đất nước", nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân bày tỏ.

Nhạc sĩ Đỗ Hồng Quân cũng nhấn mạnh: "VHNT là lĩnh vực quan trọng, đặc biệt tinh tế và nhạy cảm. Đội ngũ văn nghệ sĩ mong muốn có môi trường, điều kiện thuận lợi để cống hiến, sáng tạo hết mình, đóng góp vào sự nghiệp phát triển văn hóa dân tộc, xây dựng nền văn hóa, VHNT Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc, góp phần vào thành tựu phát triển toàn diện của đất nước...".

Tự hào trước sự dấn thân của văn nghệ sĩ

Phát biểu tại buổi gặp mặt, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, văn hóa là sản phẩm đặc biệt của con người, của dân tộc. Năm 1943, trong hoàn cảnh vô cùng khó khăn, Đảng ta chưa giành được chính quyền nhưng đã có Đề cương về Văn hóa Việt Nam, thể hiện sức mạnh, vai trò của văn hóa đối với sự nghiệp của Đảng.

"Kể từ khi có Đảng, có chính quyền, Đảng, Nhà nước ta luôn đặc biệt quan tâm tới đội ngũ văn nghệ sĩ, ban hành nhiều nghị quyết, cơ chế, chính sách, tạo mọi điều kiện thuận lợi, không gian phát triển VHNT để anh chị em văn nghệ sĩ đắm mình trong đời sống xã hội, cuộc sống của nhân dân. Và đáp lại, đội ngũ văn nghệ sĩ ngày càng trưởng thành, lớn mạnh, có nhiều đóng góp đặc biệt quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng, sự chấn hưng của dân tộc…", Tổng Bí thư khẳng định. Tổng Bí thư ghi nhận, trong hai cuộc kháng chiến trường kỳ đầy gian khổ và oanh liệt, nhiều văn nghệ sĩ vừa cầm súng, vừa cầm bút, cầm đàn luôn sát cánh cùng mọi tầng lớp nhân dân và toàn dân tộc sẵn sàng hiến dâng, dũng cảm hy sinh, xung kích trên mặt trận tư tưởng, văn hóa; đã viết nên những tác phẩm, những bản anh hùng ca truyền cảm hứng. Trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, lan tỏa khắp mạch sống của Tổ quốc như những tế bào máu, đội ngũ văn nghệ sĩ tiếp tục không quản hy sinh, gian khổ để phản ánh, khẳng định sức sống muôn màu, sáng tạo những tác phẩm đậm đà giá trị văn hóa - nhân văn, tiếp thêm sức sống mỹ học, nghệ thuật học, tạo ra nguồn lực tinh thần cho đất nước.

Với những đóng góp to lớn, đội ngũ văn nghệ sĩ cách mạng đã trở thành đội quân văn hóa của Đảng, nhân tố nòng cốt làm nên sức vóc, bề dày văn hóa mới, không ngừng nuôi dưỡng cuộc sống tinh thần của nhân dân, góp phần bồi đắp nền văn hiến lâu đời, đặc sắc của dân tộc, làm rạng rỡ non sông, đất nước; được Đảng, Nhà nước trao tặng nhiều phần thưởng, danh hiệu cao quý, hơn hết, đã đi vào lòng người, trở thành hành trang tinh thần tri kỷ và quý báu của nhân dân. Khẳng định niềm xúc động, tự hào trước những tác phẩm kết tinh tài năng, tâm huyết, trách nhiệm, sự tận tụy, dấn thân của các thế hệ văn nghệ sĩ, Tổng Bí thư cũng cho rằng, hoạt động VHNT trong giai đoạn đổi

mới đất nước đang có phần chững lại, kém khí thế nhiệt huyết; thiếu vắng những tác phẩm có sức khái quát nghệ thuật cao, có năng lực hiệu triệu, lay động, cổ vũ, khích lệ. Nền VHNT chưa phản ánh sinh động và đầy đủ thực tiễn công cuộc đổi mới và hội nhập quốc tế, giá trị văn hóa truyền thống bị mai một; lúng túng, bị động, chưa chủ động tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa nhân loại, chưa kịp thời ngăn chặn "luồng gió độc" của văn hóa ngoại lai. Nhiều sản phẩm theo xu hướng giải trí vụn vặt, nhất thời; chưa hoàn thành sứ mệnh cao cả là ngọn đuốc nhân văn, ngọn đuốc trí tuệ, văn hóa soi lối, dẫn đường...

"Đảng, Nhà nước, nhân dân tin tưởng rằng, phát huy truyền thống vẻ vang, đội ngũ văn nghệ sĩ nước nhà nhất định sẽ đạt những thành tựu mới, chiếm lĩnh những đỉnh cao mới trong sáng tạo nghệ thuật, không ngừng bồi đắp, xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, tạo sức mạnh nội sinh cho phát triển đất nước và góp phần tích cực phát triển văn minh nhân loại…"

(Tổng Bí thư TÔ LÂM)

Tạo nên bộ sưu tập mới những tác phẩm để đời

Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, đất nước đang đứng trước cánh cửa lịch sử để bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên phát triển, giàu mạnh, vươn mình. Để đạt được mục tiêu này, đóng góp của nền VHNT và đội ngũ văn nghệ sĩ có vai trò đặc biệt quan trọng. Đảng, Nhà nước, nhân dân trông chờ và tin tưởng vào sự chuyển mình, vươn lên mạnh mẽ, đóng góp tích cực của đội ngũ văn nghệ sĩ trong giai đoạn cách mạng mới.

Tổng Bí thư nêu rõ ba đề nghị. **Thứ nhất,** gia tăng mạnh mẽ đóng góp, cống hiến của đội ngũ văn nghệ sĩ trong thực hiện các mục tiêu chiến lược 100 năm dưới sự lãnh đạo của Đảng, 100 năm thành lập nước. Các văn nghệ sĩ cần phấn đấu tạo ra bộ sưu tập mới những tác phẩm để đời, bổ ích, phản ánh sinh động hiện thực giai đoạn cách mạng mới; tập trung xây dựng con người xã hội chủ nghĩa.

Tổng Bí thư Tô Lâm với các văn nghệ sĩ tại buổi gặp mặt

"Sự nghiệp đổi mới sau 40 năm với thế và lực, thời cơ, vận hội, kể cả nguy cơ và thách thức đang cung cấp cho văn nghệ sĩ những chất liệu quý giá, nguồn động lực mới, nền tảng cho những bước chuyển mình mạnh mẽ, cho sự ra đời những tác phẩm lớn có giá trị về tư tưởng, nghệ thuật, tính nhân văn, lôi cuốn công chúng…", Tổng Bí thư nhấn mạnh. **Thứ hai,** tập trung xây dựng nền VHNT dưới sự lãnh đạo của Đảng xứng tầm trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Xây dựng đội ngũ văn nghệ sĩ thật sự là những chiến sĩ cách mạng kiên trung trên mặt trận văn hóa tư tưởng của Đảng; không ngừng bám sát nhịp sống, hơi thở của nhân dân, hòa mình cùng đất nước, dám đi vào những vấn đề gai góc, phức tạp, nhạy cảm, đến với vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn, vùng đồng bào dân tộc thiểu số, biên cương, hải đảo, phát hiện và phản ánh những nhân tố mới, cách làm hay, những vấn đề mới nảy sinh. "Vốn sống của văn nghệ sĩ phải vươn ra khắp mọi miền Tổ quốc; phải đập cùng nhịp đập trái tim của Tổ quốc...", Tổng Bí thư lưu ý.

Thứ ba, đổi mới mạnh mẽ công tác quản lý, phát triển, ươm tạo, bồi dưỡng, phát huy các tài năng VHNT. "Nghị quyết Đại hội lần thứ XIV của Đảng cần có Nghị quyết Trung ương về phát triển văn hóa, văn nghệ trong giai đoạn mới. Ban Bí thư, Trung ương MTTQ Việt Nam, Ban Tuyên giáo Trung ương phối hợp với các cơ quan liên quan nghiên cứu, sớm tham mưu triển khai có hiệu quả "Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035"; thực hiện mục tiêu quốc gia về văn hóa đến năm 2045; kiểm điểm việc thực hiện Nghị quyết số 23 của Bộ Chính trị về "Tiếp tục xây dựng và phát triển VHNT trong thời kỳ mới", nghiên cứu ban hành Chiến lược quốc gia về xây dựng nền VHNT trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc…

Trước đó, vào sáng 30.12, Tổng Bí thư Tô Lâm đã chủ trì buổi gặp mặt 200 đại biểu trí thức, nhà khoa học có nhiều thành tích, đóng góp. Đây là đội ngũ tinh hoa đang hoạt động trong các ngành, các lĩnh vực nghiên cứu, ứng dụng, đào tạo... trên toàn quốc.

Tại buổi gặp mặt, Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo Đảng, Nhà nước đã lắng nghe chia sẻ về các thành tựu đạt được, những ý kiến tâm huyết của đội ngũ trí thức, nhà khoa học nhằm phát huy tinh thần đoàn kết, sức mạnh tổng hợp của đội ngũ trí thức Việt Nam, góp phần đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Tổng Bí thư đã có những phát biểu chỉ đạo, định hướng để đội ngũ trí thức, nhà khoa học tiếp tục nâng cao nhận thức về sứ mệnh đối với đất nước, nêu cao trách nhiệm, phát huy tinh thần đoàn kết, góp phần vào sự nghiệp đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Nhắc lại lời căn dặn của Bác Hồ, "Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy…", Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, đất nước đang bước vào giai đoạn phát triển mới, với quyết tâm, khí thế mới, niềm tin và khát vọng về một nước Việt Nam hùng cường... "Đảng, Nhà nước, nhân dân tin tưởng rằng, phát huy truyền thống vẻ vang, đội ngũ văn nghệ sĩ nước nhà nhất định sẽ đạt những thành tựu mới, chiếm lĩnh những đỉnh cao mới trong sáng tạo nghệ thuật, không ngừng bồi đắp, xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, tạo sức mạnh nội sinh cho phát triển đất nước và góp phần tích cực phát triển văn minh nhân loại…", Tổng Bí thư Tô Lâm bày tỏ. ■

Công bố Năm Du lịch quốc gia và Festival Huế 2025

Hôm nay 1.1.2025, tại Quảng trường Ngọ Môn (Đại Nội Huế), UBND thành phố Huế tổ chức Lễ công bố Năm Du lịch quốc gia và Festival Huế 2025 với chủ đề "Huế - Kinh đô xưa, vận hội mới".

Năm Du lịch quốc gia 2025 là sự kiện văn hóa, kinh tế, xã hội và du lịch tiêu biểu quy mô quốc gia và tầm quốc tế kết hợp với Festival Huế 2025 và gắn với kỷ niệm 50 năm giải phóng Thừa Thiên Huế. Qua đó, kỳ vọng là cú hích quan trọng giúp cho kinh tế, xã hội nói chung và du lịch tỉnh Thừa Thiên Huế nói riêng khởi sắc, tạo điều kiện thu hút các nguồn lực trong đầu tư phát triển, xây dựng các sản phẩm mới, hấp dẫn, góp phần tạo động lực phát triển kinh tế, xã hội của địa phương năm 2025 và những năm tiếp theo.

Theo đó, các hoạt động tổ chức trong khuôn khổ Năm Du lịch quốc gia và Festival Huế năm 2025 sẽ tập trung vào bốn nhóm chương trình chính: Lễ hội mùa Xuân "Xuân Cố đô"; Lễ hội mùa Hạ "Kinh thành tỏa sáng"; Lễ hội mùa Thu "Huế vào Thu"; Lễ hội mùa Đông "Mùa đông xứ Huế" với hơn 170 sự kiện cấp quốc gia, cấp tỉnh. Trong đó, Bộ VHTTDL và các cơ quan trung ương tổ chức 8 hoạt động cấp quốc gia và quốc tế; Thành phố Huế tổ chức 62 hoạt động và các tỉnh, thành tổ chức 102 hoạt động hưởng ứng Năm Du lịch quốc gia 2025.

Họp báo công bố Năm Du lịch quốc gia và Festival Huế 2025

Tại buổi họp báo ngày 31.12.2024, ông Nguyễn Trùng Khánh, Cục trưởng Cục Du lịch quốc gia Việt Nam cho biết: Năm 2024, ngành du lịch được đánh giá là điểm sáng trong bức tranh kinh tế, xã hội Việt Nam, với lượng khách du lịch quốc tế đến Việt Nam ước đạt 17,5 triệu lượt (tăng 39% so với cùng kỳ năm 2023); khách nội địa ước đạt 110 triệu lượt (tăng 1,6% so với cùng kỳ năm 2023). Tổng thu từ khách du lịch ước đạt khoảng 840 nghìn tỉ đồng, tăng 24%. "Chúng tôi tin tưởng rằng qua sự kiện Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025, những giá trị, tiềm năng của du lịch Huế nói riêng và du lịch Việt Nam nói chung sẽ được hội tụ, phát huy và quảng bá hiệu quả, góp phần hiện thực hóa mục tiêu đưa du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn. Bộ VHTTDL cam kết đồng hành, phối hợp chặt chẽ với Huế tổ chức hiệu quả các chương trình trong Năm Du lịch quốc gia 2025", ông Nguyễn Trùng Khánh nói.

Theo lãnh đạo UBND TP Huế, lễ khai mạc Năm Du lịch quốc gia 2025 sẽ diễn ra vào tối 25.3.2025, kết hợp với chương trình nghệ thuật bắn pháo hoa chào mừng 50 năm Ngày giải phóng Thừa Thiên Huế. Cùng với đó là các hoạt động trọng tâm, như: Hội nghị quốc tế về các ngành công nghiệp văn hóa - nền tảng phát triển du lịch bền vững (ngày 25.3); Lễ hội Văn hóa - Du lịch và Chương trình giới thiệu du lịch, ẩm thực, làng nghề Việt Nam, kết nối doanh nghiệp nhân Năm Du lịch quốc gia - Huế 2025 tại thị trường châu Âu (dự kiến tháng 6.2025)...

Với chuỗi các hoạt động, sự kiện được tổ chức trong Năm Du lịch quốc gia và Festival Huế năm 2025, Huế kỳ vọng sẽ thu hút khoảng 4,8 - 5 triệu lượt khách du lịch; trong đó khách quốc tế chiếm khoảng 38 - 40% tổng lượt khách; tổng thu từ du lịch đạt khoảng 10.800 - 11.200 tỉ đồng.

SƠN THÙY

HỆ THỐNG THIẾT CHẾ VĂN HÓA, THỂ THAO CƠ SỞ Ở TP.HCM:

Hầu hết chưa đáp ứng được yêu cầu

Bài, ảnh: THÙY TRANG

Tại Hội thảo chuyên đề "Nâng cao hiệu quả công tác quản lý nhà nước đối với hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao cơ sở" do Sở VHTT TP.HCM tổ chức hôm qua 31.12, nhiều chuyên gia và cán bộ quản lý văn hóa địa phương cho rằng, hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao (VHTT) và công tác quản lý hoạt động này ở TP.HCM hiện vẫn còn nhiều bất cập, hạn chế, cần thiết phải có đánh giá toàn diện nhằm tìm ra giải pháp để cải tiến và đổi mới mạnh mẽ.

Theo TS Lê Thị Thanh Thủy, Phó Hiệu trưởng Trường ĐH Văn hóa TP.HCM, hệ thống thiết chế VHTT cơ sở đóng vai trò quan trọng, là cầu nối giữa chính quyền và người dân, nhằm duy trì và phát triển các hoạt động văn hóa, TDTT. Đây cũng là nơi bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, thúc đẩy giao lưu văn hóa và lan tỏa các giá trị văn hóa của thời đại. Thực tế cho thấy, hệ thống thiết chế VHTT còn nhiều vấn đề cần giải quyết.

Trung tâm Văn hóa TP.HCM, một trong các thiết chế văn hóa đang trong tình trạng xuống cấp

Phần lớn chưa đạt chuẩn theo quy định

Các bất cập chủ yếu bao gồm quy hoạch đất đai và quy mô xây dựng còn hạn chế, thiếu cơ sở vật chất hiện đại, vẫn còn tình trạng thiếu và thừa diện tích đất đai, lãng phí tài sản công. Các trung tâm VHTT còn gặp khó khăn về nguồn kinh phí và cơ chế hợp tác công tư, dẫn đến thiếu nguồn lực phát triển hệ thống này.

Giới chuyên gia cũng cho rằng, về nhân lực, nhiều thiết chế VHTT chưa đáp ứng được yêu cầu công việc do thiếu chính sách đãi ngộ hợp lý. Việc sáp nhập các trung tâm VHTT cũng khiến tổ chức bộ máy gặp khó khăn. Các hoạt động VHTT hiện nay chủ yếu tập trung vào nhiệm vụ chính trị, chưa đáp ứng đủ nhu cầu văn hóa tinh thần và rèn luyện sức khỏe của người dân… Đặc biệt, ở cấp khu phố, sau khi thực hiện Nghị quyết 11/2024 của HĐND TP.HCM về sáp nhập, chia tách khu phố, nhiều khu phố không còn trụ sở ổn định cho sinh hoạt văn hóa, ảnh hưởng đến hiệu quả phục vụ và nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân.

Thống kê của Sở VHTT TP.HCM cho biết, hệ thống thiết chế VHTT công lập trên địa bàn thành phố có khoảng 319 công trình, trong đó, hệ thống thiết chế thuộc ngành VHTT quản lý gồm 249 công trình. Theo ông Trần Thanh Vương, Trưởng phòng Xây dựng nếp sống văn hóa và gia đình (Sở VHTT TP.HCM), qua xem xét cơ sở vật chất dành cho công tác giáo dục thể chất và thể thao trong trường học hiện nay đạt ở mức thấp. Hiện trạng cơ sở vật chất sử dụng cần phải nâng cao chất lượng các công trình TDTT lên trên 50%. Việc quy hoạch quỹ đất dành cho hệ thống thiết chế VHTT cơ sở còn hạn chế do quy mô dân số trên địa bàn thành phố ngày càng tăng, nhiều dự án quy hoạch phải ưu tiên xây dựng. Hệ thống thiết chế VHTT ở cấp phường, xã, thị trấn phần lớn chưa đạt chuẩn theo quy định, do không đáp ứng được yêu cầu về diện tích đất.

Theo nhiều chuyên gia, nhà nghiên cứu, TP.HCM là trung tâm văn hóa lớn của cả nước, nhưng sự phát triển của các công trình VHTT vẫn còn hạn chế. Hầu hết các cơ sở vật chất phục vụ các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao chưa đáp ứng được tiêu chuẩn quốc tế.

Quy hoạch hệ thống thiết chế chưa bắt kịp sự phát triển

Hệ thống thiết chế văn hóa ở các phường, xã của thành phố hiện chỉ đạt 88/273 (32,2%) Trung tâm Văn hóa - Thể thao, trong đó chỉ có 36/88 (40,09%) trung tâm đạt chuẩn. Kết quả này chưa đạt mục tiêu đề ra của Thủ tướng Chính phủ là 80% các đơn vị hành chính cấp xã phải có Trung tâm Văn hóa - Thể thao, theo Quyết định số 2164/QĐ-TTg (mục tiêu đến năm 2020).

Theo Sở VHTT TP.HCM, nguyên nhân chính của vấn đề này là quỹ đất công ở các quận, huyện rất hạn chế, hầu như không còn đất hoặc nhà dành cho các cơ sở VHTT cấp phường, xã, thị trấn. Sau khi thực hiện việc sáp nhập các đơn vị hành chính cấp xã, thành phố vẫn còn nhiều vấn đề cần giải quyết để nâng cao tỷ lệ đạt chuẩn và đáp ứng nhu cầu sinh hoạt VHTT của người dân. Hiện tại, hệ thống thiết chế VHTT cấp khu phố, ấp vẫn kết hợp với văn phòng khu phố, ấp. Cả thành phố có 1.990/4.861 điểm sinh hoạt VHTT (chiếm 40,09%), trong đó có 1.346 Nhà văn hóa - Khu thể thao đạt chuẩn, nhưng vẫn chưa đạt yêu cầu theo Quyết định số 2164/QĐ-TTg. Vì vậy, cần tiến hành rà soát, đánh giá lại và nâng cao tỷ lệ đạt chuẩn này, đồng thời đảm bảo phù hợp với đặc thù của thành phố.

Số lượng các công trình TDTT ở TP.HCM hiện nay là thấp nhất trong các thành phố trực thuộc Trung ương, với chỉ 15 công trình thi đấu đạt chuẩn quốc tế, tức là khoảng 1,5 công trình cho mỗi 10.000 người dân. Theo Quyết định số 2164/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về quy hoạch phát triển hệ thống thiết chế VHTT cơ sở giai đoạn 2013-2020, định hướng đến năm 2030, tỷ lệ xây dựng các thiết chế văn hóa vẫn chưa đạt kế hoạch, đặc biệt là ở cấp xã, phường. Ví dụ, quận 4 và quận 6 không có thiết chế văn hóa cấp phường. Bên cạnh đó, diện tích không gian công cộng vẫn chưa đủ đáp ứng nhu cầu của người dân. Thành phố cũng thiếu không gian nghệ thuật chuyên biệt cho các hoạt động sinh hoạt, trình diễn và kinh doanh văn hóa nghệ thuật, như các con đường nghệ thuật…

Theo Quyết định số 2164/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về quy hoạch phát triển hệ thống thiết chế VHTT cơ sở giai đoạn 2013-2020, định hướng đến năm 2030, tỷ lệ xây dựng các thiết chế văn hóa vẫn chưa đạt kế hoạch, đặc biệt là ở cấp xã, phường.

Ví dụ, quận 4 và quận 6 không có thiết chế văn hóa cấp phường. Bên cạnh đó, diện tích không gian công cộng vẫn chưa đủ đáp ứng nhu cầu của người dân. Thành phố cũng thiếu không gian nghệ thuật chuyên biệt cho các hoạt động sinh hoạt, trình diễn và kinh doanh văn hóa nghệ thuật, như các con đường nghệ thuật…

Các ý kiến tại hội thảo cho rằng, cơ sở vật chất của ngành VHTT thành phố hiện đang quản lý chủ yếu là những công trình được xây dựng từ hơn chục năm qua, chưa được nâng cấp, mở rộng đúng quy chuẩn. Các mặt bằng hiện hữu đang dần xuống cấp, cần phải được đầu tư sửa chữa, xây dựng mới; một số nơi tận dụng công trình sẵn có nên quy mô, kiến trúc không phù hợp với yêu cầu sử dụng. Định mức chỉ tiêu quy hoạch dành cho các công trình VHTT vẫn còn thấp; chưa đủ sức thu hút, hoàn vốn tạo động lực đầu tư. Quỹ đất dành cho thiết chế VHTT còn hạn chế trong khi nhu cầu sử dụng tăng cao do quy mô dân số ngày càng gia tăng; quy chuẩn và tiêu chí Trung tâm Văn hóa - Thể thao phường, thị trấn không phù hợp với điều kiện đặc thù tại thành phố. Công tác quy hoạch xây dựng hệ thống thiết chế văn hóa chưa bắt kịp sự phát triển chung của quy hoạch đô thị…

TS Nguyễn Hữu Nguyên, Liên hiệp các Hội Khoa học - Kỹ thuật thành phố nhận định, sự phát triển và phân bố các thiết chế VHTT ở TP.HCM có tính chất manh mún, theo địa phương quận huyện, chưa mang tính tổng thể của tầm vóc đô thị hiện đại. Do đó, giải pháp theo hướng điều chỉnh quy hoạch sắp xếp lại theo phân bố dân cư thực tế ở thành phố có thể đáp ứng tốt hơn nhu cầu VHTT của nhiều thành phần cư dân.

Ông Võ Trọng Nam, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM bày tỏ: "Qua những ý kiến từ các cơ sở, chúng ta nhận thấy hệ thống thiết chế VHTT cơ sở vẫn còn rất nhiều khó khăn. Tuy nhiên, trong suốt thời gian qua, chúng ta đã nỗ lực không ngừng. Diễn đàn này sẽ đúc kết lại những khó khăn, những điều chưa làm được. Điều quan trọng nhất là mục tiêu và tầm nhìn của lãnh đạo ở từng địa phương, quận, huyện. Trong thời gian qua, ngành văn hóa đã nhận được sự quan tâm lớn từ Đảng và Nhà nước thông qua nhiều Nghị quyết, chủ trương về văn hóa. Vai trò của văn hóa ngày càng được khẳng định, và hiện nay, các chính sách cũng bắt đầu đề cao vai trò của văn hóa, thể thao và du lịch. Vì vậy, dù còn khó khăn, nhưng chúng ta cũng đã nhận được sự quan tâm, và từ thực trạng khó khăn này, sẽ có những mô hình mới được hình thành. Chúng ta có niềm tin vào những thay đổi tích cực". ■

THỨ TRƯỞNG TRỊNH THỊ THỦY:

"Tư duy bứt phá" hơn nữa trong quản trị, phát triển Báo *Văn Hóa*

● **ĐÌNH TOÁN**

Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ năm 2025 của Báo *Văn Hóa* diễn ra hôm 30.12 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy yêu cầu Ban Biên tập Báo phải thể hiện cho được "tư duy bứt phá, nghĩ sâu, làm lớn" trong quá trình triển khai, thực hiện nhiệm vụ. Cùng với đó, chú trọng công tác đào tạo nhân lực để nâng cao hiệu quả hoạt động chuyên môn, góp phần quan trọng làm tăng thêm uy tín của Báo trong lòng bạn đọc.

Sau khi nghe báo cáo kết quả triển khai thực hiện nhiệm vụ năm 2024 và phương hướng trong năm 2025 của Báo và các ý kiến phát biểu, chỉ đạo tại Hội nghị, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy nhấn mạnh, trong năm qua, bám sát những chỉ đạo của Bộ trưởng và lãnh đạo Bộ, Báo *Văn Hóa* đã đạt được nhiều kết quả ấn tượng, đặc biệt là hoàn thành năm nhiệm vụ quan trọng mà Báo đã cam kết với Bộ trưởng. Hoạt động kinh tế báo chí đã có nhiều khởi sắc, đời sống của cán bộ, phóng viên, người lao động có bước cải thiện.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cũng ghi nhận, đánh giá cao trong năm qua, Báo *Văn Hóa* đã tích cực tham gia các giải báo chí lớn và đoạt nhiều giải, trong đó có những giải cao. Với những kết quả đạt được, Thứ trưởng nêu rõ những thành công này đến từ sự nỗ lực, quyết tâm trong thực hiện nhiệm vụ của đội ngũ cán bộ, viên chức, người lao động của Báo. Đối với định hướng công tác và nhiệm vụ trong năm 2025, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chỉ ra bốn nhóm nhiệm vụ gắn với chức năng, nhiệm vụ, tôn chỉ, mục đích của Báo *Văn Hóa*. Theo đó, Thứ trưởng yêu cầu Báo *Văn Hóa* thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của Thủ tướng Phạm Minh Chính tại Hội nghị tổng kết công tác năm 2024 và triển khai nhiệm vụ trọng tâm ngành VHTTDL năm 2025. Đó là tư duy phải bứt phá, nghĩ sâu, làm lớn để phát triển ngành VHTTDL nói chung và Báo *Văn Hóa* nói riêng.

Thứ trưởng cũng lưu ý, năm 2025 là năm diễn ra nhiều sự kiện, hoạt động quan trọng của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Bộ, ngành và đất nước, như: Kỷ niệm 95 năm Ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam; 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước; 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh; 80 năm Ngày Quốc khánh 2.9; 80 năm Ngày truyền thống ngành Văn hóa… Với các sự kiện có tính chất quan trọng, Thứ trưởng yêu cầu Báo *Văn Hóa* bám sát tuyên truyền, thông tin về các sự kiện, theo đúng hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Trung ương và lãnh đạo Bộ. Việc tuyên truyền phải có lộ trình, phản ánh sâu rộng, toàn diện các hoạt động; góp phần tạo hứng khởi trong đời sống nhân dân khi Tết đến, Xuân về và nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân.

Đặc biệt, Báo *Văn Hóa* phải tuyên truyền đậm nét về công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế và triển khai xây dựng, thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật của Bộ cũng như toàn ngành VHTTDL. Hiện nay, Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035 đã được Quốc hội phê duyệt chủ trương đầu tư. Luật Di sản văn hóa (sửa đổi) đã được Quốc hội thông qua. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo cũng đã được các đại biểu Quốc hội cho ý kiến và đang trong quá trình hoàn thiện hồ sơ. Với những điểm sáng đó, Thứ trưởng đề nghị Báo bám sát, tập trung tuyên truyền. Các bài viết thể hiện rõ quyết tâm của toàn ngành và nhân dân trong thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước trên các lĩnh vực VHTTDL và gia đình.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị

Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ báo cáo những kết quả đạt được năm 2024; phương hướng, nhiệm vụ năm 2025

Đối với việc thực hiện tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW về "Một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả", Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy lưu ý đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng được lãnh đạo Đảng, Nhà nước đặc biệt chú trọng, cả hệ thống chính trị đang quyết liệt triển khai. Do đó, Báo *Văn Hóa* cũng phải tập trung thực hiện theo hướng tinh gọn bộ máy để giải phóng nguồn lực trên cơ sở đánh giá kỹ lưỡng về đội ngũ cán bộ, phóng viên. Sắp xếp, bố trí nhân sự phải đảm bảo đúng người, đúng việc, theo năng lực; nâng cao hiệu lực, hiệu quả trong công tác quản trị và vận hành.

Đối với công tác quản trị, Thứ trưởng đề nghị Báo *Văn Hóa* phải nâng cao hơn nữa năng lực quản trị thông minh; xây dựng nội bộ đoàn kết, vững mạnh; tập trung thực hiện nhiệm vụ của Báo với tư cách là cơ quan ngôn luận duy nhất của Bộ VHTTDL và toàn ngành. Quá trình thực hiện phải có lộ trình rõ ràng, thể hiện tính chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại.

Đồng thời, tăng cường phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương, các cơ quan chuyên môn, cơ quan báo chí nhằm học tập kinh nghiệm quản trị, thực hiện nhiệm vụ chuyên môn và các nhiệm vụ khác. Cùng với đó, không ngừng nâng cao chất lượng, trình độ đội ngũ cán bộ của Báo *Văn Hóa* nhằm đáp ứng những yêu cầu ngày càng cao trong tình hình mới. Thường xuyên đánh giá năng lực, trình độ để tăng cường đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Thứ trưởng cũng mong muốn đội ngũ phóng viên của Báo *Văn Hóa* tích cực học hỏi chuyên môn, không ngừng nâng cao trình độ, nghiệp vụ; tiếp tục tham gia các giải báo chí lớn của Trung ương, Bộ, ngành và địa phương.

Về nâng cao hình ảnh, thương hiệu của Báo *Văn Hóa,* Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đề nghị Báo thể hiện sự chuyên nghiệp trong tổ chức các sự kiện. Trong đó, đối với Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa, Thể thao và Du lịch", phải tập trung rà soát, lắng nghe các ý kiến đóng góp để công tác tổ chức ngày càng chuyên nghiệp hơn, chất lượng cao hơn. Mục tiêu là tổ chức Giải thành công, nâng cao uy tín, thương hiệu cho Báo *Văn Hóa*. Ngoài ra, việc tổ chức *Bình chọn 10 sự kiện Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiêu biểu* cũng phải có sự đổi mới, nâng cao chất lượng chuyên môn và tính chuyên nghiệp.

Về một số kiến nghị, đề xuất của Báo, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy cho biết, sẽ báo cáo với Bộ trưởng và lãnh đạo Bộ để xem xét, giải quyết trong thời gian tới. ■

Xây dựng văn hóa nhà trường gắn với bản sắc văn hóa các dân tộc

UBND tỉnh Đắk Lắk vừa tổ chức hội thảo Nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông trên địa bàn trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo với sự tham dự của trên 200 đại biểu.

Giám đốc Sở GD&ĐT Đắk Lắk Lê Thị Thanh Xuân cho biết, hơn 10 năm thực hiện đổi mới, ngành Giáo dục tỉnh đã đạt nhiều thành tựu nổi bật. Tuy nhiên, ngành Giáo dục Đắk Lắk đã và đang đứng trước những khó khăn, thách thức. Cơ sở vật chất, thiết bị dạy học dù đã được quan tâm đầu tư nhưng vẫn thiếu và không đồng bộ, nhất là ở vùng sâu, vùng xa, vùng đông đồng bào dân tộc thiểu số. Tỷ lệ trường học kiên cố hóa vẫn còn thấp so với mặt bằng chung của cả nước. Tình trạng thiếu giáo viên, nhất là đội ngũ giáo viên mầm non, giáo viên dạy môn Tin học, Tiếng Anh cấp tiểu học đã ảnh hưởng đến việc tổ chức dạy học trong các nhà trường...

Bà Xuân nhấn mạnh, ngành Giáo dục tỉnh cần phát triển đội ngũ nhà giáo gắn với mục tiêu hoàn thành đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo; có cơ chế chính sách phù hợp, huy động nguồn lực tập trung đầu tư hiệu quả giáo dục. Đồng thời, xây dựng văn hóa nhà trường gắn với bản sắc văn hóa các dân tộc; đẩy mạnh chuyển đổi số... để tự chủ, tự lực bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Tại hội thảo, các chuyên gia, nhà khoa học đã trao đổi về giải pháp khắc phục rào cản đối với giáo dục phổ thông tỉnh Đắk Lắk trong bối cảnh đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo; phát triển năng lực ngôn ngữ và văn học theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 cho học sinh tiểu học trên địa bàn; nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục STEM cấp tiểu học, góp phần phát triển phẩm chất, năng lực học sinh... Đồng thời chỉ ra những tồn tại, hạn chế, khó khăn, vướng mắc, phân tích nguyên nhân để rút ra bài học kinh nghiệm; đề xuất giải pháp hữu hiệu nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục phổ thông thời gian tới. **V.D**

Ứng dụng công nghệ số phát triển du lịch thông minh

● Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG

Thời gian qua, các địa phương, doanh nghiệp du lịch trong tỉnh Quảng Ngãi đã tích cực ứng dụng chuyển đổi số, góp phần xây dựng hình ảnh du lịch Quảng Ngãi chuyên nghiệp, hiện đại và đem lại nhiều trải nghiệm thú vị cho du khách.

Du khách tìm hiểu hiện vật tại Nhà Trưng bày Văn hóa Sa Huỳnh, ở phường Phổ Thạnh, thị xã Đức Phổ thông qua màn hình tương tác 3D

Xu hướng du lịch thông minh thời đại công nghệ

Phó Giám đốc Sở TT&TT Quảng Ngãi Nguyễn Quốc Huy Hoàng chia sẻ, UBND tỉnh Quảng Ngãi đã chỉ đạo cho các Sở, ngành tập trung cho công tác chuyển đổi số, riêng ngành VHTTDL ưu tiên cho du lịch, trong đó tập trung cho du lịch ven biển, du lịch sinh thái, du lịch gắn với phát triển nông thôn mới. Trong khoảng 3 năm qua, ứng dụng trên nền tảng thiết bị di động thông minh đã phát huy hiệu quả, hỗ trợ nhiều du khách trong việc tra cứu thông tin về du lịch, lưu lại lịch trình, gợi ý điểm đến trên địa bàn tỉnh.

Ngành du lịch địa phương đã triển khai gắn mã QR tại các điểm đến, riêng huyện Lý Sơn có 28 mã QR, thông tin về địa danh và cẩm nang về du lịch là những nội dung chính được mã hóa trong mã QR. Tương tự, tại Khu Chứng tích Sơn Mỹ cũng đã triển khai gắn mã QR tại 15 điểm trong khuôn viên khu chứng tích, du khách đến mỗi địa điểm, sau khi quét mã QR sẽ được nghe thuyết minh radio tự động tại mỗi điểm, giúp tiết kiệm nhân lực, cũng như cung cấp thông tin đầy đủ, kịp thời tài liệu lịch sử đến du khách.

Hiện nay tỉnh Quảng Ngãi có các di tích lịch sử, văn hóa đã được các cơ sở đoàn phối hợp với các địa phương trong tỉnh triển khai thực hiện số hóa thông tin như: Di tích lịch sử Cây Gạo - nơi cắm lá cờ Đảng đầu tiên của Đảng bộ xã Bình Minh (Bình Sơn); Khu chứng tích Sơn Mỹ (TP Quảng Ngãi); Đình làng An Định (Nghĩa Hành); Nhà lưu niệm đồng chí Trần Toại (Ba Tơ); Bảo tàng Chiến thắng Vạn Tường; Công trình Nhà bia tưởng niệm các liệt sĩ Tiểu đoàn 83 (Nghĩa Hành); Khu lưu niệm nơi làm Lễ xuất quân của Liên quân Việt - Lào... Hình thức số hóa di tích được ví như cuốn cẩm nang du lịch số rất tiện lợi và hữu ích, vừa bảo đảm việc tra cứu, tìm hiểu thông tin nhanh chóng, dễ dàng, vừa giúp quảng bá giá trị di tích văn hóa, lịch sử ở các địa phương trong tỉnh.

Sở TT&TT cũng đã phối hợp với Sở VHTTDL xây dựng Phần mềm quản lý di tích, di sản văn hóa tỉnh Quảng Ngãi (giai đoạn 1), số hóa tạo lập 269 di tích lịch sử ở nhiều địa bàn khác nhau trong tỉnh, qua đó hình thành cơ sở dữ liệu quản lý di tích lịch sử, di sản văn hóa trên địa bàn tỉnh, giúp cho các cán bộ dễ dàng quản lý, khai thác, tra cứu tìm kiếm thông tin các di tích, di sản, văn hóa trên địa bàn tỉnh được nhanh chóng, thuận tiện. Tiếp theo giai đoạn 2 sẽ đề xuất thực hiện thêm một số nội dung như: Trang thông tin về các di sản, hoạt động văn hóa của tỉnh; tham quan, khám phá di sản giao diện du lịch tương tác thông minh 3D/360; hướng dẫn du lịch online…

Đồng hành với ngành du lịch tỉnh, các doanh nghiệp lữ hành cũng đã rất tích cực trong việc triển khai xây dựng sản phẩm du lịch mới như: Giới thiệu tour du lịch trên nền tảng trực tuyến; checkin khách sạn tự động, triển khai các hoạt động quảng bá hình ảnh du lịch Quảng Ngãi trên các nền tảng mạng xã hội như website, facebook, youtube, zalo, tiktok… Đây cũng là các phương pháp truyền thông mới phù hợp với xu thế.

Hình thành hệ sinh thái du lịch thông minh

Theo Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi, với mục tiêu ứng dụng công nghệ thông tin nhằm phát triển hệ sinh thái du lịch thông minh, ngành Du lịch chủ động áp dụng triệt để công nghệ số để phát triển du lịch bền vững. Từ đầu năm 2024 Sở VHTTDL tỉnh đã xây dựng và phát triển hệ thống kênh truyền thông tương tác mạng xã hội. Hướng dẫn các tổ chức, cá nhân chuyển đổi số du lịch, sự kiện du lịch, liên kết thông tin doanh nghiệp du lịch. Thực hiện chuyển đổi số du lịch nông thôn trong xây dựng nông thôn mới năm 2024… số hóa nội dung thông tin, tài liệu, đại biểu tham dự và hoạt động điều hành Hội thảo "Phát triển du lịch nông nghiệp, du lịch cộng đồng tỉnh Quảng Ngãi - Cơ hội và triển vọng".

Bên cạnh đó, Sở VHTTDL xây dựng Website:https://tuanle.dulichquangngai.vn để quảng bá, giới thiệu và đếm ngược thời gian diễn ra các sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch trên địa bàn tỉnh. Xây dựng và vận hành App Du lịch Quảng Ngãi, website Du lịch Quảng Ngãi, Fanpage Du lịch Quảng Ngãi - Khám phá mới, website Du lịch Nông thôn Quảng Ngãi để quảng bá, giới thiệu thông tin, hình ảnh và thời gian diễn ra các sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch trên địa bàn tỉnh.

Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ngãi Nguyễn Tiến Dũng cho biết: "Đơn vị thường xuyên đổi mới phương thức xúc tiến du lịch, tăng cường tuyên truyền quảng bá hình ảnh du lịch tỉnh trên các phương tiện thông tin đại chúng của Trung ương và địa phương. Tăng cường công tác chuyển đổi số và ứng dụng khoa học công nghệ trong hoạt động du lịch. Tham gia các sự kiện, hội nghị, hội thảo, hội chợ, triển lãm trong và ngoài nước để tìm kiếm đối tác, mở rộng thị trường, tổ chức Tuần lễ du lịch. Tổ chức đón tiếp các hãng lữ hành, các đơn vị báo chí, truyền thông… đến khảo sát điểm đến, sản phẩm và dịch vụ du lịch". ■

Vui xuân tại "Ngôi nhà chung"

Từ ngày 1-31.1, tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đồng Mô, Sơn Tây, Hà Nội) sẽ diễn ra các hoạt động tháng 1 với chủ đề "Xuân về trên bản làng", giới thiệu các nghi lễ, lễ hội, phong tục tập quán của đồng bào các dân tộc thiểu số và những nét văn hóa, các hoạt động truyền thống đón Tết cổ truyền đặc trưng các dân tộc, góp phần bảo tồn, phát huy quảng bá những giá trị văn hóa truyền thống, tăng cường giao lưu giữa các dân tộc, đoàn kết, gắn bó, hỗ trợ cùng phát triển nhân dịp năm mới 2025.

Các hoạt động sẽ mang đến cho du khách không khí vui tươi của mùa Xuân

Bên cạnh hoạt động "Chợ phiên vùng cao - Chào năm mới 2025" là hoạt động điểm nhấn "Xuân về bản em" với các chương trình dân ca, dân vũ "Đón Xuân ở bản em"; tái hiện lễ tạ ơn của đồng bào dân tộc Dao và chương trình giao lưu "Xuân về trên cao nguyên" của đồng bào các dân tộc Tây Nguyên đón mừng năm mới 2025 bằng lời ca tiếng hát, diễn xướng dân gian hòa chung niềm vui, sự tin tưởng và quyết tâm đồng lòng bảo tồn phát huy giá trị văn hóa của cộng đồng tại "Ngôi nhà chung".

Bà con đồng bào các dân tộc đang hoạt động tại "Ngôi nhà chung" sẽ tổ chức trang trí không gian đón Tết tại các Làng dân tộc đang hoạt động hằng ngày. Sửa soạn bàn thờ ngày Tết, treo ảnh Bác Hồ, cờ Tổ quốc và trang trí không gian nhà theo đúng phong tục truyền thống của các dân tộc… Phong tục dựng cây nêu ngày Tết cũng sẽ được tổ chức để khắc ghi những phong tục tập quán truyền thống của dân tộc Việt Nam. Hoạt động "Bữa cơm đoàn viên" cũng sẽ được tổ chức nhằm gắn kết, tăng thêm sự sẻ chia, quan tâm lẫn nhau giữa đồng bào các dân tộc. Đặc biệt, chương trình "Hội xuân" vui đón Tết Nguyên đán năm 2025 cũng sẽ diễn ra với các chương trình đặc sắc như: Chương trình đón Tết của đồng bào các dân tộc phía Bắc; Chương trình dân ca dân vũ "Xuân sum họp" với các ca khúc về mùa Xuân, những nét rộn ràng khi mùa Xuân về khắp buôn làng, phum sóc; giới thiệu âm nhạc dân gian các dụng cụ từ tre nứa như đàn Đing pút, Đàn tơ rưng, những bản nhạc về mùa Xuân, về Đảng, Bác Hồ và các loại hình nghệ thuật biểu diễn truyền thống của dân tộc Khmer…

Các hoạt động hằng ngày, cuối tuần của 16 cộng đồng dân tộc, chương trình du lịch trải nghiệm, giới thiệu làm bánh, gói bánh phục vụ du khách, trò chơi dân gian; hoạt động cầu an, chúc phúc tại các không gian tâm linh chùa Khmer, tháp Chăm... góp phần giới thiệu nét văn hóa, phong tục tập quán của đồng bào, cùng các hoạt động trải nghiệm tại "Ngôi nhà chung" của cộng đồng 54 dân tộc Việt Nam.

Tin, ảnh: K.TUẤN

Người Hrê hút khách bằng điệu dân ca

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU**

Lấy những làn điệu dân ca, dân vũ, dân nhạc để thu hút du khách, đó là cách người Hrê ở Bình Định triển khai có hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch".

Trình diễn chiêng 5

Những ngày cuối năm 2024, chúng tôi theo đoàn công tác của Sở VHTT Bình Định đi tổng kết, nghiệm thu mô hình bảo tồn và phát huy dân ca, dân vũ, dân nhạc của đồng bào Hrê tại xã vùng cao An Trung, huyện An Lão. Tại đây, chúng tôi đã chứng kiến các nghệ nhân, thiếu nữ Hrê trình diễn chiêng 3, chiêng 5, đánh goong, đàn vroac, prăng, đàn tép vin vút, sáo, hát dân ca Hrê, múa xoang… tạo nên một không khí lễ hội, âm vang của các loại nhac cụ giữa núi rừng đại ngàn.

Nghệ nhân Đinh Xuân Hải chia sẻ: "Tôi biết sử dụng nhiều nhạc cụ truyền thống của người Hrê. Ước muốn của tôi là nhạc cụ của người Hrê được nhiều người biết đến, đặc biệt là thế hệ trẻ noi theo, học tập để quảng bá nét đẹp truyền thống này trong cộng đồng dân tộc". Phó Chủ tịch UBND xã An Trung Đinh Thị Xư cho biết: "Chúng tôi rất vui mừng khi được Sở VHTT Bình Định chọn làm điểm về mô hình bảo tồn và phát huy dân ca, dân vũ, dân nhạc của đồng bào Hrê. Đây là dịp để các nghệ nhân truyền dạy những nét tinh túy, đặc sắc văn hóa của người Hrê. Đồng thời, khơi dậy niềm đam mê múa xoang đối với chị em phụ nữ. Mong rằng trong thời gian tới, tỉnh và huyện quan tâm, mở nhiều lớp tập huấn, mô hình truyền dạy để người dân học tập và bảo tồn nét đẹp truyền thống trên quê hương mình".

Hiện nay, những giá trị văn hóa phi vật thể truyền thống vẫn đang hiện diện trong cuộc sống của đồng bào các dân tộc huyện An Lão. Mỗi di sản văn hóa đều mang sắc thái riêng của mỗi dân tộc, thể hiện rõ nhu cầu và đặc trưng riêng. Đây chính là một tiềm năng dồi dào để phát triển văn hóa, trở thành nguồn lực quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội của huyện, trong đó có phát triển du lịch. Nhận thức được được vấn đề này, trong những năm qua, huyện An Lão triển khai đồng bộ công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa trên địa bàn huyện thông qua công tác nghiên cứu, sưu tầm, thống kê các tư liệu để đánh giá giá trị của từng di sản văn hóa. Trong đó đi sâu vào việc nghiên cứu di sản văn hóa phi vật thể của dân tộc Hrê.

Điệu múa xoang của người Hrê

Ông Châu Anh Tế, Trưởng phòng VHTT huyện An Lão cho biết: "Các làn điệu dân ca của người Hrê xuất hiện khá lâu đời và được truyền miệng cho các thế hệ. Trong suốt quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, các nghệ nhân địa phương đã sáng tác thêm nhiều bài hát có nội dung mới như: Ca ngợi chiến công của Anh hùng Đinh Nỉ, nội dung về dân công, nghĩa vụ, lao động sản xuất, tình yêu đôi lứa trong thời kỳ đổi mới. Độc đáo và tiêu biểu nhất trong nhạc cụ của người Hrê là trình diễn chiêng 3, chiêng 5, bài Chiêng của người Hrê cũng có nhiều nét mới lạ theo từng nhịp điệu và âm thanh chậm rãi, thiết tha, sâu lắng".

Ngoài ra, người Hrê còn có những di sản văn hóa phi vật thể đặc sắc như tín ngưỡng, lễ hội, nghệ thuật trình diễn, dân ca, thơ ca dân gian, nghề thủ công truyền thống, y học dân gian, ẩm thực... mang đậm sắc thái cội nguồn. Trong đó, hệ thống lễ hội dân gian là giá trị văn hóa truyền thống tiêu biểu, chiếm vị trí hết sức quan trọng trong đời sống văn hóa tinh thần của người Hrê như Lễ cưới của người Hrê, lễ rước Cồng chiêng, cúng được mùa, cúng con nước...

Các nghệ nhân trình diễn đàn Ra đong, sáo Ta lía và đàn Tơ rưng

Nhằm thực hiện tốt công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào Hrê gắn với phát triển du lịch trong thời gian tới, bà Huỳnh Thị Anh Thảo, Phó Giám đốc Sở VHTT Bình Định mong muốn huyện An Lão đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nhân dân cùng tham gia bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể, có chính sách, chế độ đãi ngộ cho các nghệ nhân, những cá nhân và gia đình có công sức giữ gìn những di sản văn hóa phi vật thể. Đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động văn nghệ quần chúng theo hướng xã hội hóa, kết hợp nhiều loại hình nhằm đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân. Bên cạnh đó, định hướng phát triển cả về số lượng ở một số xã, thị trấn và nâng cao chất lượng hoạt động của các câu lạc bộ dân ca và nhạc cụ đồng bào Hrê, các đội văn nghệ cấp thôn, khu phố, xã, thị trấn vừa hoạt động phục vụ nhiệm vụ chính trị vừa làm dịch vụ du lịch. ■

Kích cầu du lịch bằng văn hóa truyền thống

Huyện Bảo Yên (Lào Cai) đã và đang tập trung khôi phục, bảo tồn các lễ hội truyền thống của đồng bào các dân tộc thiểu số trên địa bàn gắn với phát triển du lịch.

Nhằm phát huy giá trị các di tích lịch sử, thu hút du khách đến với Bảo Yên, hằng năm huyện Bảo Yên xây dựng kế hoạch tổng thể tổ chức các lễ hội gắn với các di tích; chỉ đạo cơ quan chuyên môn nghiên cứu, xây dựng kịch bản tổ chức khôi phục các lễ hội truyền thống đảm bảo đúng lý lịch di tích và truyền thống văn hóa địa phương. Từ năm 2020 đến nay, huyện Bảo Yên đã tổ chức khôi phục

Lễ hội đền Nghĩa Đô

7 lễ hội truyền thống gồm: Lễ hội đền Nghĩa Đô (xã Nghĩa Đô), Lễ hội đền Long Khánh (xã Phúc Khánh), Lễ hội đền Làng Lúc (xã Bảo Hà), Lễ hội đền Hai Cô (xã Kim Sơn), Lễ hội đền Làng Pịt (xã Lương Sơn), Lễ hội Cốm xã Việt Tiến gắn với đình làng Già Hạ, Lễ hội Cốm xã Nghĩa Đô gắn với đền Nghĩa Đô. Tính đến thời điểm này, trên địa bàn huyện có 9 lễ hội truyền thống được tổ chức hằng năm gắn với các di tích lịch sử văn hóa, thời vụ nông nghiệp.

Để quảng bá, kích cầu du lịch, mỗi dịp tổ chức lễ hội UBND huyện Bảo Yên chỉ đạo các cơ quan chuyên môn nghiên cứu, xây dựng kế hoạch tổ chức các hoạt động văn hóa, thể thao, hội thi, hội diễn, trò chơi dân gian, hoạt động trải nghiệm phù hợp với di tích và văn hóa bản địa. Qua các sự kiện, hoạt động góp phần quảng bá, giới thiệu đến du khách về truyền thống lịch sử, văn hóa; kết nối du lịch tâm linh với du lịch cộng đồng ở mỗi địa phương có điểm di tích.

Các lễ hội truyền thống góp phần tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu rộng rãi đến du khách trong và ngoài nước về các giá trị văn hóa truyền thống của đồng bào các dân tộc huyện Bảo Yên; kích cầu du lịch, tạo tiền đề liên kết với các đơn vị lữ hành trong và ngoài tỉnh xây dựng các tour, tuyến du lịch liên tỉnh, tạo thương hiệu cho du lịch tâm linh và du lịch cộng đồng của huyện Bảo Yên, góp phần tăng thu nhập cho người dân nói riêng và phát triển kinh tế - xã hội của địa phương nói chung.

LAN HƯƠNG

NHỮNG KẾT QUẢ TẠO SỰ ĐỘT PHÁ CỦA NGÀNH VHTTDL:

Có sự đồng hành của báo chí

PHƯƠNG ANH; ảnh: TRẦN HUẤN

Chiều 31.12, tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy đã chủ trì cuộc gặp mặt nhà báo, phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí và tổng kết công tác báo chí, tuyên truyền năm 2024.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy chủ trì buổi gặp mặt

Cùng tham dự cuộc gặp mặt, đại diện các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ đã có những chia sẻ với báo chí về những kết quả, dấu ấn đạt được trên các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý trong năm qua.

Tiếp tục đạt được những kết quả tích cực trên nhiều phương diện

Năm 2024 là năm thứ tư thực hiện Kế hoạch 5 năm 2021-2025, năm tăng tốc, bứt phá việc thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, các Nghị quyết của Quốc hội về Kế hoạch phát triển KTXH 5 năm 2021-2025. Với phương châm hành động *"Tăng tốc, sáng tạo, về đích"*, với tinh thần *"3 Quyết tâm, 4 Chủ động, 5 Hiệu quả"*, lãnh đạo Bộ VHTTDL luôn quán triệt tinh thần chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ: *"Chỉ bàn làm, không bàn lùi"*, đặt ra yêu cầu chất lượng cao nhất, định hướng, đề ra các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm để tổ chức thực hiện hiệu quả kế hoạch công tác năm và các nhiệm vụ khác được giao.

Trong năm qua, lĩnh vực VHTTDL tiếp tục đạt được những kết quả tích cực trên nhiều phương diện. Đặc biệt, trong công tác xây dựng và hoàn thiện thể chế, Bộ đã tập trung rà soát, đẩy mạnh việc sửa đổi, bổ sung, xây dựng hoàn thiện chính sách pháp luật chuyên ngành với 20 văn bản quy phạm pháp luật, góp phần tháo gỡ "điểm nghẽn", "nút thắt", tạo nhiều không gian mới, kiến tạo cho sự phát triển. Điểm nhấn là Quốc hội đã thông qua Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), Chương trình Mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035; cho ý kiến về dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo…

Cục trưởng Cục Nghệ thuật biểu diễn, NSND Xuân Bắc chia sẻ, trong các dấu ấn toàn ngành VHTTDL đạt được trong năm qua, lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn có nhiều điểm sáng nổi bật, không chỉ thể hiện qua các chương trình quy mô lớn nhân các sự kiện chính trị quan trọng của đất nước mà còn là "sức bật" mang tín hiệu tích cực về sự khởi sắc của các ngành công nghiệp văn hóa, với những chương trình biểu diễn đỉnh cao, có sức "nóng" chưa từng có trên thị trường biểu diễn Việt Nam. "Thời gian tới, Cục Nghệ thuật biểu diễn sẽ làm việc với các đơn vị tổ chức những sự kiện này để tiếp tục nghiên cứu các cơ chế, chính sách phù hợp, tiến tới nhân rộng những mô hình tổ chức hiệu quả như vậy", NSND Xuân Bắc cho biết. Công tác truyền thông trong năm 2024 của Bộ VHTTDL cũng đạt được nhiều dấu ấn quan trọng. Theo Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ, với sự phối hợp, đồng hành của các cơ quan thông tấn báo chí, nhiều sự kiện quan trọng do Bộ VHTTDL và do Báo được giao nhiệm vụ tổ chức trong năm qua đã có sức lan tỏa rộng lớn, như công tác truyền thông chính sách, Giải Báo chí toàn quốc Vì sự nghiệp Văn hóa, Thể thao và Du lịch lần thứ hai; Bình chọn 10 sự kiện Văn hóa, Thể thao và Du lịch tiêu biểu… Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ bày tỏ, mong rằng các cơ quan báo chí sẽ tiếp tục đồng hành cùng các sự kiện lớn do Bộ VHTTDL tổ chức, tạo hiệu ứng, sức lan tỏa truyền thông, có tác động đến đời sống xã hội.

Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ phát biểu tại buổi gặp mặt

> *"Để ghi được những dấu ấn quan trọng đó, Bộ VHTTDL hy vọng luôn nhận được sự phối hợp, đồng hành của các nhà báo, các cơ quan báo chí trong thực hiện các nhiệm vụ tuyên truyền về các chủ trương chính sách, định hướng quan trọng của ngành VHTTDL trong năm 2025, đặc biệt trong công tác hoàn thiện thể chế, chính sách liên quan đến các nội dung như triển khai thực hiện…"*
>
> (Thứ trưởng TRỊNH THỊ THỦY)

Một phần đặc biệt từ sự đồng hành, ủng hộ từ các cơ quan báo chí

Phát biểu tại buổi gặp mặt, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy thay mặt lãnh đạo Bộ VHTTDL bày tỏ cảm ơn tới đại diện các cơ quan thông tấn, báo chí đã tham dự và có những chia sẻ thân tình, ghi nhận kết quả đã đạt được của Bộ VHTTDL trong năm 2024. Thứ trưởng cho biết: "Trong năm 2024, toàn ngành VHTTDL đã đoàn kết, nỗ lực vượt qua nhiều khó khăn thách thức, đạt được những thành tích, được Thủ tướng Chính phủ ghi nhận…".

Theo đó, Bộ VHTTDL đã lãnh đạo, chỉ đạo có trọng tâm, trọng điểm và quyết liệt trong công tác hoàn thiện thể chế. Nhiều văn bản quy phạm pháp luật, những thể chế chính sách quan trọng của ngành VHTTDL đã được Quốc hội thông qua như dự án Luật Di sản văn hóa (sửa đổi), Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2030-2045; dự án sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quảng cáo đã và đang tiếp tục được hoàn thiện… Những dấu ấn pháp lý quan trọng này đã góp phần tháo gỡ "điểm nghẽn" về thể chế, chính sách, tạo động lực phát triển ngành trong thời gian tới. Bên cạnh đó là điểm sáng trong công tác xây dựng môi trường văn hóa với những chuyển biến quan trọng, có chiều sâu. Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy nêu, minh chứng rõ nét trong năm qua là với tinh thần đoàn kết, sức mạnh văn hóa của dân tộc Việt Nam, chúng ta đã cùng nhau vượt qua khó khăn, thách thức do cơn bão Yagi (số 3) gây ra. Trong hoạn nạn, tinh thần dân tộc, bản lĩnh văn hóa Việt Nam được phát huy mạnh mẽ và ngời sáng nhất.

Công nghiệp văn hóa có những bước tiến mới. Hợp tác quốc tế về văn hóa được mở rộng. Quản lý nhà nước về thể thao và du lịch đạt nhiều thành tích, đó là những kết quả đáng khích lệ mà toàn ngành đã có được từ những nỗ lực, cố gắng và sự quyết liệt trong triển khai thực hiện các hoạt động, nhiệm vụ đã được Đảng,

Nhà nước và nhân dân tin tưởng, giao phó. "Những kết quả tạo bước ngoặt quan trọng này có được nhờ sự lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt của lãnh đạo Đảng, Nhà nước; sự nỗ lực của toàn ngành VHTTDL và một phần đặc biệt quan trọng từ sự đồng hành, ủng hộ từ phía các cơ quan báo chí...", Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy khẳng định. Lãnh đạo Bộ cũng nhấn mạnh, năm 2025 là năm có nhiều dấu ấn quan trọng, năm diễn ra nhiều sự kiện kỷ niệm trọng đại của đất nước và của ngành VHTTDL. Bộ VHTTDL sẽ nỗ lực chỉ đạo, triển khai đồng bộ các nhiệm vụ, giải pháp, thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ được lãnh đạo Đảng, Nhà nước giao phó, tiếp tục ghi dấu ấn quan trọng của toàn ngành trong các sự kiện chính trị quan trọng của đất nước.

Cùng với đó, tiếp tục tập trung hoàn thiện thể chế chính sách. Thúc đẩy, sớm hoàn thiện Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, trên cơ sở đó có các giải pháp thúc đẩy phát triển các ngành công nghiệp văn hóa. Tiếp tục phát huy thành quả công tác hợp tác quốc tế về văn hóa, khẳng định thương hiệu Việt Nam, giá trị văn hóa Việt Nam ra thế giới… "Để ghi được những dấu ấn quan trọng đó, Bộ VHTTDL hy vọng luôn nhận được sự phối hợp, đồng hành của các nhà báo, các cơ quan báo chí trong thực hiện các nhiệm vụ tuyên truyền về các chủ trương chính sách, định hướng quan trọng của ngành VHTTDL trong năm 2025, đặc biệt trong công tác hoàn thiện thể chế, chính sách liên quan đến các nội dung như triển khai thực hiện Luật Di sản Văn hóa (sửa đổi), dự án sửa đổi, bổ sung Luật Quảng cáo; triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa, chế độ chính sách đặc thù cho văn nghệ sĩ…", Thứ trưởng nhấn mạnh.

Cũng theo Thứ trưởng, như tinh thần Thủ tướng Phạm Minh Chính chỉ đạo, cần nhân rộng các mô hình điển hình, cách làm tốt trong năm 2024, như các concert tạo sự bùng nổ trong năm qua, tới đây sẽ nhân rộng theo hướng nào. Ở góc độ này, các nhà báo, cơ quan báo chí không chỉ đồng hành mà còn tư vấn, phản biện, cung cấp thông tin sát thực tế, rất hiệu quả. Thay mặt lãnh đạo Bộ VHTTDL, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy gửi lời chúc mừng năm mới 2025 tốt đẹp tới các nhà báo, phóng viên, biên tập viên các cơ quan thông tấn báo chí, đồng thời bày tỏ, bước sang năm 2025, các nhà báo, cơ quan báo chí tiếp tục đồng hành, hỗ trợ các lĩnh vực quản lý của ngành VHTTDL với tinh thần thông suốt, hiệu quả, kịp thời. Thứ trưởng đề nghị các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ chủ động phối hợp, cung cấp thông tin và đồng hành cùng các cơ quan báo chí trong triển khai các nhiệm vụ quản lý Nhà nước, đặc biệt trong công tác truyền thông chính sách. ■

Đánh thức "kho vàng" xứ Huế

● **SƠN THÙY**

Với 8 di sản văn hóa vật thể, phi vật thể, di sản tư liệu được UNESCO ghi danh và hệ thống đồ sộ về di tích lịch sử, danh thắng, lễ hội, văn hóa dân gian, cộng đồng…, nhưng Thừa Thiên Huế vẫn chậm và yếu trong việc khai thác phát triển công nghiệp văn hóa, công nghiệp sáng tạo.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa cho rằng, Huế đã trở thành thành phố trực thuộc Trung ương với tư thế là một đô thị di sản quốc gia đầu tiên của Việt Nam. Cơ hội mới này sẽ mở ra cho Huế hướng phát triển mang tính đặc thù, riêng biệt nhưng vẫn giữ được sự bền vững. Huế là Cố đô nên người ta nhìn nhận Huế là vùng đất có nhiều tinh hoa truyền thống của vua chúa thời xưa. Nhưng còn nhiều giá trị lịch sử, văn hóa hấp dẫn khác của địa phương vẫn chưa được phát huy một cách hệ thống và đúng mức. "Từng là Kinh đô, trung tâm chính trị, văn hóa của đất nước và để giữ vị thế là một trung tâm sáng tạo về văn hóa nghệ thuật, Huế phải không ngừng bồi đắp những giá trị mới. Trong sự phát triển của thời đại, của kinh tế đô thị thì càng phải chú trọng đến sự sáng tạo, khai thác và phát triển công nghiệp văn hóa một cách bền vững", ông Hoa nói.

Ông dẫn chứng TP.HCM có hơn 17.000 doanh nghiệp kinh doanh trong lĩnh vực văn hóa, chiếm hơn 7,7% số doanh nghiệp của toàn thành phố và đóng góp GDP cho địa phương đạt hơn 5% trong năm 2024. Trong khi tại Huế, chất liệu văn hóa gần như đã có sẵn, từ di sản văn hóa, trang phục, ẩm thực, lối sống, hàng thủ công mỹ nghệ… nhưng lại thiếu những "người thợ" chuyên nghiệp và quy mô. Công nghiệp văn hóa và công nghiệp sáng tạo ở Huế còn yếu so với nhiều địa phương trong nước, và như đang "ngủ quên" trên chính nguồn lợi thế và tiềm năng sẵn có của chính mình. "Huế có bột, có đường nhưng chưa thể làm ra chiếc bánh và biết cách đưa chiếc bánh đó ra thị trường. Chúng ta đang thiếu người kết nối, đầu tàu, hướng dẫn…, chính vì thế Huế cần có những chính sách mở theo hình thức hợp tác công tư để phát triển công nghiệp văn hóa" - ông Hoa nhấn mạnh. Cách đây nhiều năm, Huế từng triển khai mở cửa Đại Nội Huế vào ban đêm và tổ chức các hoạt động văn hóa nghệ thuật, ẩm thực Hoàng cung, nhưng duy trì không được lâu. Câu chuyện khai thác văn hóa để phát triển du lịch không đơn giản nếu không có sự hợp tác công tư, những chính sách và giải pháp phù hợp.

Biểu diễn Nhã nhạc Cung đình Huế

Khu di tích Kinh thành Huế ở vị trí trung tâm thành phố Huế là khu vực có nhiều lợi thế để khai thác và phát huy giá trị bền vững

Ông Nguyễn Thanh Bình, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Thừa Thiên Huế nhấn mạnh rằng, định hướng Nghị quyết 54 của Bộ Chính trị xác định xây dựng Huế thành trung tâm văn hóa du lịch lớn của cả nước trên cơ sở bảo tồn và phát huy giá trị di sản, bản sắc văn hóa Huế. Đây là nội dung rất quan trọng mà địa phương đã có nhiều giải pháp để phát triển trong thời gian qua. Xây dựng Huế thành trung tâm văn hóa du lịch thì nhiệm vụ quan trọng là phát huy giá trị di sản, giá trị văn hóa Huế trên cơ sở khai thác công nghiệp văn hóa. Tỉnh đã hoạch định chiến lược phù hợp trong phát triển công nghiệp văn hóa, chủ yếu khai thác phát huy giá trị văn hóa di sản thuộc Quần thể di tích Cố đô Huế cũng như các di sản văn hóa quốc gia, di tích cấp quốc gia đặc biệt...; đưa ra các giải pháp thực tế, có hiệu quả, đem lại giá trị kinh tế từ di tích, di sản. "Thời gian qua, Huế rất quan tâm đến thiết chế hạ tầng kỹ thuật phục vụ cho đô thị di sản, đồng thời có giải pháp xây dựng Huế thành không gian phim trường để các nhà đầu tư tổ chức các hoạt động văn hóa gắn với không gian di sản và thành phố Huế. Thông qua các đoàn làm phim, sự kiện văn hóa tạo ra các sản phẩm phù hợp với định hướng phát triển công nghiệp văn hóa", ông Bình thông tin.

Địa phương cũng đang xây dựng những cơ chế, chính sách đối với các nhà đầu tư, doanh nghiệp, tổ chức liên quan đến việc khai thác giá trị di sản để sáng tạo ra sản phẩm công nghiệp văn hóa, đảm bảo chặt chẽ và hài hòa giữa công tác bảo tồn và phát triển. Lãnh đạo tỉnh Thừa Thiên Huế cũng thừa nhận, công tác huy động xã hội hóa còn nhiều hạn chế, việc phát triển các sản phẩm ngành công nghiệp văn hóa còn chậm và chưa có sự đột phá... "Tỉnh đã có đề nghị các Bộ, ngành có cơ chế để giải quyết các điểm nghẽn, khai thác hiệu quả di sản văn hóa trong thời gian tới, đặc biệt với Huế, địa phương duy nhất đang có tám di sản thế giới. Trong đó, có việc sửa đổi Luật Di sản văn hóa, Luật Đầu tư công để có thể áp dụng các hình thức PPP, kết hợp với các doanh nghiệp khai thác các giá trị di sản văn hóa, hướng đến phát triển sản phẩm du lịch văn hóa bền vững", Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh Thừa Thiên Huế cho biết.

Đồng thời, nghiên cứu hình thành Không gian công nghiệp văn hóa tại các địa điểm phù hợp; trong đó, tập trung hình thành không gian trưng bày, thao diễn, đào tạo nghề may áo dài, không gian bảo tàng áo dài; không gian ẩm thực Huế và không gian trình diễn nghệ thuật. Huế cũng đang xây dựng Hồ sơ tham gia Mạng lưới các thành phố sáng tạo của UNESCO đối với lĩnh vực ẩm thực để làm cơ sở thúc đẩy phát triển công nghiệp văn hóa tại địa phương; xây dựng chương trình nghệ thuật "Bản giao hưởng Cố đô - Huế Symphony" phát triển thành sản phẩm công nghiệp văn hóa sáng tạo... ■

Trao giải Cuộc thi sáng tác ca khúc về dân tộc thiểu số năm 2024

● THU SÂM

Lễ tổng kết và trao giải Cuộc thi sáng tác ca khúc về đề tài dân tộc thiểu số năm 2024 đã diễn ra vào sáng qua 31.12 tại Hà Nội. Thứ trưởng Bộ VHTTDL Trịnh Thị Thủy tham dự và trao giải cho các tác phẩm xuất sắc.

Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy trao giải cho hai tác giả có tác phẩm xuất sắc nhất Ảnh: TUẤN MINH

Là sự kiện quan trọng trong nỗ lực bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa các dân tộc thiểu số thông qua âm nhạc, được Bộ VHTTDL giao Vụ Văn hóa dân tộc chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức, Cuộc thi đã kéo dài gần 4 tháng, thu hút sự tham gia của 176 tác giả đại diện cho nhiều dân tộc trên khắp cả nước, bao gồm các dân tộc Tày, Nùng, Khmer, Chăm và nhiều dân tộc khác. Không chỉ nhằm bảo vệ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, Cuộc thi còn khuyến khích các nhạc sĩ chuyên nghiệp và không chuyên, đặc biệt là những người thuộc các dân tộc thiểu số, sáng tác những tác phẩm có giá trị về tư tưởng, thẩm mỹ, đáp ứng nhu cầu thưởng thức nghệ thuật ngày càng cao trong xã hội hiện đại. Qua đó, phát hiện và bồi dưỡng tài năng sáng tác trong cộng đồng dân tộc thiểu số, giúp họ đóng góp vào sự phát triển chung của nền văn học, nghệ thuật nước nhà.

Đánh giá chung cuộc, Trưởng ban Giám khảo, NSND Phạm Ngọc Khôi - Phó Chủ tịch Hội Nhạc sĩ Việt Nam cho biết: Hầu hết ca khúc tham gia đều bám sát đề tài và thể lệ, có đề tài đa dạng, phong phú, mang đậm nét bản sắc dân tộc của các vùng miền trên cả nước. Các tác phẩm không chỉ ca ngợi công lao của Đảng, Bác Hồ đối với đồng bào, mà còn tôn vinh những nét đẹp và truyền thống đặc sắc của các dân tộc thiểu số qua ngôn ngữ âm nhạc giàu màu sắc, âm hưởng dân ca. Một số tác phẩm còn thể hiện sự sáng tạo đổi mới, kết hợp âm nhạc dân gian với hơi thở hiện đại, đồng thời phản ánh các vấn đề xã hội một cách sâu sắc và có giá trị nghệ thuật đặc biệt.

Với 275 ca khúc tham gia, Ban Giám khảo đã lựa chọn ra 40 tác phẩm vào vòng chung khảo và trao giải cho 17 tác phẩm xuất sắc nhất, bao gồm 2 giải nhất, 2 giải nhì, 2 giải ba và các giải khuyến khích. Những tác phẩm đoạt giải đã thể hiện sự sáng tạo không chỉ về mặt âm nhạc mà còn về nội dung, có giá trị văn hóa sâu sắc, mang đậm bản sắc các dân tộc.

Tại Lễ tổng kết, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy đã trao giải nhất cho hai tác phẩm xuất sắc: *Tiếng vọng đại ngàn* của tác giả Cao Nam Cương (tỉnh Đắk Nông) và *Xuân mòn* của tác giả Nguyễn Ngọc Khuê, lời thơ Mai Hương (Hà Nội).

Có thể nói, Cuộc thi sáng tác ca khúc về đề tài dân tộc thiểu số năm 2024 chính là dịp để các nhạc sĩ thể hiện tài năng, là cơ hội quan trọng để tôn vinh những giá trị văn hóa đặc sắc của các dân tộc thiểu số, góp phần nâng cao đời sống văn hóa tinh thần của cộng đồng, đồng thời củng cố sự đa dạng văn hóa trong nền âm nhạc Việt Nam. ■

"TP.HCM sẽ không tiếc đầu tư cho văn hóa, văn học, nghệ thuật"

Chủ tịch UBND TP.HCM Phan Văn Mãi đã nhấn mạnh như vậy tại Lễ công bố và trao giải Cuộc vận động sáng tác, dàn dựng và quảng bá tác phẩm văn học, nghệ thuật nhân kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước.

Lãnh đạo TP.HCM chụp ảnh lưu niệm cùng các tác giả đoạt giải Ảnh: BTC

Cụ thể, UBND TP.HCM sẽ chỉ đạo Sở VHTT và các cơ quan liên quan triển khai các kế hoạch dàn dựng, tuyên truyền và quảng bá các tác phẩm đoạt giải, nhằm lan tỏa giá trị tác phẩm đến công chúng. Đây là một chiến lược dài hạn nhằm nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần cho cộng đồng và khẳng định vị thế của TP.HCM như một trung tâm văn hóa của cả nước. Các tác phẩm sẽ được đưa vào thực tiễn qua các hình thức dàn dựng, triển lãm, công chiếu, đảm bảo rằng những giá trị nghệ thuật này không chỉ sống mãi trong lòng người dân mà còn đóng góp tích cực vào sự phát triển của thành phố.

Kết quả Cuộc vận động, BTC đã trao 83 giải thưởng cho 8 lĩnh vực, gồm: Văn học (13 giải), Sân khấu (7 giải), Múa (12 giải), Mỹ thuật (10 giải), Điện ảnh (9 giải), Kiến trúc (4 giải), Nhiếp ảnh (14 giải) và Âm nhạc (14 giải).

Các tác giả và tập thể đoạt giải nhất gồm: Trình Quang Phú với tập truyện ký *Theo dấu chân Người;* Tô Nguyệt Nga với thơ múa *Thành phố tôi yêu;* Phạm Dương Mỹ Thu Huyền với tác phẩm *Lửa Sài Gòn;* Đỗ Đình Miền với tác phẩm tranh *Nhịp sống trẻ;* Cổ Tấn Long Châu với tranh hoành tráng *Thưa Bác kính yêu, thế hệ chúng cháu nguyện làm tốt đẹp thêm cho Thành phố mang tên Bác;* Hoàng Trung Thủy với sách ảnh *Sài Gòn Black & White;* Phạm Thị Quỳnh Nga với ảnh đơn *Xuân về trên Thành phố mang tên Bác;* Nguyễn Trường Lưu với tác phẩm *Cung thiếu nhi TP.HCM;* Công ty CP phim Giải phóng với kịch bản phim truyện điện ảnh *Đặc công rừng Sác;* Trần Lê Trà Thanh với hợp xướng *Thành phố tôi - Khát vọng tự hào;* Trần Xuân Mai Trâm với ca khúc *Chào 50 năm thành phố rạng rỡ tên Người*.

Chủ tịch Phan Văn Mãi kêu gọi các văn nghệ sĩ tiếp tục tìm kiếm và khai thác nguồn cảm hứng sáng tác về TP.HCM và đất nước. Ông cam kết sẽ tạo ra môi trường sáng tạo thuận lợi để các tác giả phát huy tài năng, đóng góp vào việc xây dựng TP thành một biểu tượng văn hóa đặc sắc, nơi hội tụ và phát triển văn hóa, nghệ thuật. Ông cũng nhấn mạnh, các tác phẩm đoạt giải không chỉ là những thành quả nghệ thuật mang giá trị thời đại, mà còn là di sản văn hóa trường tồn, góp phần làm phong phú thêm đời sống tinh thần của cộng đồng.

Qua sự kiện này, TP.HCM một lần nữa khẳng định rằng văn hóa, văn học và nghệ thuật sẽ luôn là yếu tố quan trọng trong chiến lược phát triển bền vững của thành phố. Việc đầu tư mạnh mẽ vào văn hóa không chỉ khẳng định giá trị cốt lõi của cộng đồng mà còn là cách thức phát triển một thành phố vừa hiện đại, vừa đậm đà bản sắc văn hóa, tiếp tục là nơi sáng tạo và hội tụ những giá trị văn hóa, nghệ thuật đặc sắc của Việt Nam.

Giải thưởng Cuộc vận động sáng tác và dàn dựng, quảng bá tác phẩm văn học, nghệ thuật là minh chứng rõ ràng nhất cho sự quan tâm và đầu tư của TP.HCM đối với văn học, nghệ thuật. Giải thưởng áp dụng theo Nghị quyết "Quy định về nội dung chi và mức chi giải thưởng cuộc thi, liên hoan, cuộc vận động sáng tác trên lĩnh vực văn học, nghệ thuật chuyên nghiệp". Mức tiền thưởng cho các giải rất cao: Giải nhất từ 80-120 triệu đồng/tác phẩm; giải nhì từ 60-80 triệu đồng; giải ba từ 40-60 triệu đồng và giải khuyến khích từ 30-40 triệu đồng. Có thể nói, đây là mức giải thưởng cao nhất từ trước đến nay trong các cuộc thi, liên hoan, cuộc vận động sáng tác về văn học, nghệ thuật trên toàn quốc, thể hiện sự đầu tư lớn của TP.HCM cho lĩnh vực này.

ANH HUY

KẾT NỐI NGHỆ THUẬT VÀ DU LỊCH:

Thúc đẩy phát triển các ngành công nghiệp văn hóa

● **THÚY HIỀN**

Vào thời điểm này, các nhà hát trực thuộc Bộ VHTTDL đã lần lượt ra mắt các chương trình nghệ thuật đặc sắc gắn với du lịch Thủ đô. Đây là chủ trương của Bộ nhằm hỗ trợ phát triển sản phẩm nghệ thuật biểu diễn tại không gian Phố cổ Hà Nội. Các chương trình đã mang đến cho người dân và du khách trong nước cũng như quốc tế những trải nghiệm nghệ thuật độc đáo, sinh động và có giá trị cao trong việc phát triển các ngành công nghiệp văn hóa.

Hướng nghệ thuật tới khán giả đại chúng

Gần 2 năm trước, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Tạ Quang Đông đã tổ chức cuộc họp với 12 nhà hát nghệ thuật biểu diễn trực thuộc Bộ VHTTDL để bàn về kế hoạch tổ chức chuỗi chương trình nghệ thuật sân khấu thực cảnh, nghệ thuật đương đại và nghệ thuật truyền thống tại không gian phố cổ Hà Nội. Mục tiêu là xây dựng chuỗi sản phẩm gắn liền với tên tuổi và thương hiệu của các nhà hát, đồng thời mang nghệ thuật tới gần hơn với khán giả đại chúng tại các điểm diễn công cộng, thu hút đông đảo người dân và du khách.

Trong tháng 12.2024, các nhà hát lần lượt ra mắt các chương trình nghệ thuật, có thể kể đến: Nhà hát Tuổi Trẻ với vở *Ký ức trong tôi* (ý tưởng kịch bản: Lại Huy Hoàng, đạo diễn: NSƯT Cao Ngọc Ánh) tại Sân khấu Gạch - Công viên Thống Nhất trong không gian Phố đi bộ Trần Nhân Tông vào tối 19 - 20.12; Nhà hát Cải lương Việt Nam công diễn vở *Cành khế ngọt* (tác giả kiêm đạo diễn: TS.NSND Triệu Trung Kiên) tại Trung tâm Văn hóa nghệ thuật 22 Hàng Buồm vào tối 29 và 30.12.

Đặc biệt, chương trình nghệ thuật thực cảnh *Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn* vừa tổ chức tại khu Trung tâm Hoàng thành Thăng Long vào tối 29.12 theo Quyết định số 3722/QĐ-BVHTTDL về việc triển khai "Chương trình biểu diễn nghệ thuật thực cảnh tại Hoàng thành Thăng Long", trong khuôn khổ nhiệm vụ "Xúc tiến, quảng bá du lịch thông qua xây dựng, tổ chức các chương trình văn hóa, nghệ thuật phục vụ khách du lịch". *Thăng Long - Tứ trấn* quy tụ sự tham gia của 6 nhà hát trực thuộc Bộ VHTTDL: Liên đoàn Xiếc Việt Nam, Nhà hát Kịch Việt Nam, Nhà hát Cải lương Việt Nam, Nhà hát Múa rối Việt Nam, Nhà hát Chèo Việt Nam và Nhà hát Tuồng Việt Nam, dưới sự chỉ đạo của Thứ trưởng Tạ Quang Đông, đồng thời là Tổng đạo diễn của chương trình.

Có thể thấy, thành công lớn nhất từ các chương trình này chính là việc thu hút sự quan tâm của đông đảo người dân Thủ đô và du khách trong, ngoài nước. Đặc biệt, *Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn* đã thu hút hơn 1.600 khán giả, trong đó không ít người đã nhiệt tình đứng suốt 80 phút tại Hoàng thành Thăng Long để thưởng thức nghệ thuật.

Hội tụ, sáng tạo và cùng tỏa sáng

Các chương trình trong chuỗi sản phẩm nghệ thuật du lịch đều có sự tìm tòi và sáng tạo khác biệt. Ê kíp sản xuất đã nỗ lực để thu hút được nhiều đối tượng khán giả, đặc biệt là khách du lịch đến với Thủ đô.

Ngay việc lựa chọn địa điểm cũng đã thể hiện sự độc đáo: Nhà hát Tuổi Trẻ mạnh dạn chọn sân khấu tại Công viên Thống Nhất, một địa điểm lâu nay không tổ chức biểu diễn. Nhà hát Cải lương Việt Nam chọn Trung tâm Văn hóa nghệ thuật 22 Hàng Buồm. Đặc biệt, *Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn* được tổ chức trong không gian sân khấu cực đại với ba tầng độc đáo, mang đến sự đa dạng và sáng tạo vượt trội…

Chương trình "Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn" với sự tham gia của 6 nhà hát thuộc Bộ VHTTDL

Chương trình "Cành khế ngọt" của Nhà hát Cải lương Việt Nam tại Trung tâm Văn hóa nghệ thuật 22 Hàng Buồm

Từ việc khai thác đề tài đến đầu tư dàn dựng, các chương trình đều thể hiện phong cách nghệ thuật đặc trưng của từng loại hình sân khấu. Riêng *Thăng Long - Tứ trấn* là sự phối hợp hài hòa giữa các nghệ sĩ thuộc 6 lĩnh vực sân khấu truyền thống và đương đại: Kịch nói, tuồng, chèo, cải lương, xiếc và múa rối. Cùng với đó, những làn điệu chèo, tuồng, ca trù, hát xẩm, nhã nhạc, dân ca... đã được chắt lọc và trình bày tinh tế, phù hợp với từng giai đoạn lịch sử. Hơn 450 nghệ sĩ, diễn viên, nghệ nhân cùng các em thiếu niên, nhi đồng đã cùng nhau tạo nên một bức tranh nghệ thuật đầy sức sống và cảm xúc, để lại dấu ấn khó quên trong lòng khán giả.

Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam, NSND Tống Toàn Thắng cho biết: Đây là một sản phẩm nghệ thuật nhằm kích cầu du lịch và phát triển công nghiệp văn hóa. Chủ trương này đã tạo động lực cho các nhà hát thuộc Bộ VHTTDL hướng đến việc xây dựng những sản phẩm phục vụ nhu cầu của khán giả, đặc biệt là du khách trong và ngoài nước. Sự hợp tác giữa nhiều nhà hát quốc gia trong chương trình cũng thể hiện sức mạnh tổng hợp. Thành công của *Thăng Long - Tứ trấn* là cơ sở để các đơn vị tiếp tục phát triển những phiên bản tiếp theo.

Chia sẻ với *Văn Hóa*, Thứ trưởng Tạ Quang Đông nhận định: "Chuỗi các sản phẩm nghệ thuật biểu diễn hướng tới phục vụ du khách đã thể hiện rõ khuynh hướng tìm tòi mới, bứt phá khỏi lối mòn trước đây. Trong bối cảnh đất nước đang nỗ lực xây dựng nền công nghiệp văn hóa, mỗi sản phẩm nghệ thuật đều phải thực sự đặc sắc mới có thể chung tay kích cầu du lịch và thúc đẩy các ngành công nghiệp văn hóa".

Sự thành công của *Việt Nam - Huyền sử diễn ca: Thăng Long - Tứ trấn*, *Cành khế ngọt*, *Ký ức trong tôi*… đã chứng minh việc xây dựng chuỗi sản phẩm nghệ thuật phục vụ du lịch, gắn liền với tên tuổi và thương hiệu của các nhà hát là vô cùng thiết thực và ý nghĩa. Điều này không chỉ kích hoạt sự phát triển của ngành nghệ thuật biểu diễn mà còn thúc đẩy du lịch trong thời đại hội nhập quốc tế. ■

Triển lãm ảnh *TP.HCM - 50 năm tự hào bản anh hùng ca*

Hội Nhiếp ảnh TP.HCM tổ chức triển lãm ảnh *TP.HCM - 50 năm tự hào bản anh hùng ca* tại hai nơi: Đường Nhiếp ảnh nghệ thuật Nguyễn Du - Đồng Khởi và Đường Sách TP.HCM (đường Nguyễn Văn Bình), quận 1. Sự kiện là một trong những hoạt động nhằm hướng tới kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, Thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025) và chào mừng năm mới 2025.

Tại Đường Nhiếp ảnh nghệ thuật Nguyễn Du - Đồng Khởi, BTC trưng bày 219 tác phẩm, gồm 2 giai đoạn: Giai đoạn đầu từ năm 1975-1985, tập trung vào 10 năm đầu xây dựng, ổn định tình hình và khắc phục hậu quả chiến tranh, khôi phục kinh tế tại TP.HCM và cả nước sau ngày giải phóng miền Nam. Giai đoạn tiếp theo, từ sau năm 1985 đến nay, gồm 6 phần chính: TP.HCM năng động, hội nhập và phát triển; Nét đẹp văn hóa, thể thao TP.HCM; TP.HCM chăm lo y tế và giáo dục; TP.HCM nghĩa tình; Lực lượng vũ trang TP.HCM và TP.HCM với bạn bè quốc tế.

Tại Đường Sách Nguyễn Văn Bình, 50 tác phẩm được trưng bày, phản ánh sự năng động, phát triển và hội nhập của TP.HCM trong suốt 50 năm qua.

Triển lãm ảnh *TP.HCM - 50 năm tự hào bản anh hùng ca* mang ý nghĩa sâu sắc. Qua những tác phẩm nghệ thuật, triển lãm không chỉ ghi lại những khoảnh khắc lịch sử của Thành phố mang tên Bác trong suốt nửa thế kỷ qua, mà còn tôn vinh sự phát triển, vươn lên mạnh mẽ của TP từ những ngày đầu hòa bình đến nay. Triển lãm diễn ra từ nay đến ngày 15.1.2025.

THÙY TRANG

LỄ HỘI MỪNG LÚA MỚI:

Hòa quyện giữa nét đẹp văn hóa và tiềm năng du lịch

● **KHÁNH CHI**

Trong khuôn khổ Dự án 6, Sở VHTTDL Quảng Nam đã triển khai việc khôi phục và bảo tồn những lễ hội truyền thống đặc sắc, trong đó Mừng lúa mới là một trong những lễ hội được ưu tiên phục dựng. Mục tiêu là bảo tồn những giá trị văn hóa đặc trưng, đồng thời hỗ trợ các lễ hội có nguy cơ mai một, nhằm phát triển các sản phẩm du lịch đặc sắc tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Sở cũng đã tiến hành khảo sát tiềm năng và tổ chức các hội nghị để lựa chọn và xây dựng các sản phẩm du lịch độc đáo, đồng thời triển khai nhiều chương trình quảng bá, xúc tiến du lịch tại khu vực đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, với hy vọng đưa những lễ hội như Mừng lúa mới trở thành điểm đến hấp dẫn, kết nối văn hóa và du lịch.

Đồng bào Tà Riềng ở Nam Giang thực hiện các nghi thức lễ cúng Thần lúa

Bảo tồn nghi thức cúng Thần lúa

Hằng năm, khi công việc nương rẫy đã hoàn tất và mùa màng thu hoạch xong, đồng bào vùng cao Quảng Nam lại tổ chức Lễ cúng cơm mới để tạ ơn Thần lúa đã ban tặng dân làng những hạt gạo dẻo thơm. Đây cũng là dịp bà con tạ ơn các đấng thiêng liêng đã phù hộ cho bản làng và gia đình một năm mưa thuận gió hòa, vụ mùa bội thu, cuộc sống no đủ. Đồng thời, lễ hội còn là cơ hội để dân làng tụ họp, thưởng thức thành quả sau một năm lao động vất vả, thắt chặt tình đoàn kết cộng đồng.

Đồng bào Tà Riềng thuộc nhóm dân tộc Giẻ Triêng, sinh sống lâu đời ở các xã biên giới huyện Nam Giang, có nhiều lễ hội độc đáo, tạo nên nét văn hóa đặc trưng. Mừng lúa mới (Tơl Ba Riang) là một trong những lễ hội đặc sắc, mang đậm ý nghĩa tâm linh, gửi gắm những ước nguyện của bà con đến Thần lúa. Nhờ sự hỗ trợ của Dự án 6, huyện Nam Giang đã thành công trong việc phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của đồng bào Tà Riềng tại xã Đắc Tôi, tái hiện đầy đủ không gian lễ hội, từ các nghi thức truyền thống như rước hồn lúa, cúng Thần nhà, Thần đất dưới kho lúa, cho đến lễ cúng mừng lúa mới.

Cũng trong khuôn khổ Dự án 6 về bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch tại tỉnh Quảng Nam giai đoạn 2022-2025, Sở VHTTDL tỉnh Quảng Nam đã tổ chức phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của đồng bào Ca Dong tại xã Phước Gia, huyện Hiệp Đức. Các nghi thức chính của lễ hội được thực hiện bởi những già làng uy tín, được cộng đồng tiến cử. Tại đây, đồng bào Tà Riềng và Ca Dong đã tổ chức các trò chơi dân gian, trình diễn ẩm thực và lồng ghép các hoạt động văn hóa - thể thao đặc sắc, mang đậm bản sắc văn hóa dân tộc. Những hoạt động này không chỉ tăng cường sự đoàn kết trong cộng đồng mà còn tạo cơ hội giao lưu giữa đồng bào và du khách. Việc phục dựng những lễ hội độc đáo này đã góp phần bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể, tạo nền tảng phát triển du lịch cộng đồng bền vững trong tương lai.

Phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của đồng bào Ca Dong ở Hiệp Đức

Xây dựng lễ hội thành sản phẩm du lịch đặc trưng

Theo ông Nguyễn Thanh Hồng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Nam, việc phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới nhằm bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của đồng bào các dân tộc thiểu số miền núi ở Quảng Nam nói chung và cộng đồng người Tà Riềng, Ca Dong nói riêng. Việc phục dựng lễ hội với các nghi thức truyền thống không chỉ là cơ sở khoa học để xây dựng phương án bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa dân tộc, mà còn tạo ra nguồn tư liệu quan trọng hỗ trợ công tác nghiên cứu, giảng dạy cho các nhà khoa học. Đồng thời, đây cũng là tài liệu hữu ích cho các nhà quản lý trong việc hoạch định chính sách bảo tồn văn hóa và phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh.

Bên cạnh đó, việc phục dựng lễ hội cũng góp phần tuyên truyền, quảng bá và bảo tồn các giá trị văn hóa phi vật thể, đồng thời nâng cao ý thức, trách nhiệm và niềm tự hào của cộng đồng về những giá trị văn hóa truyền thống. Qua đó, động viên, khuyến khích người dân chung tay bảo vệ, phát huy và lan tỏa các giá trị văn hóa truyền thống của các cộng đồng dân tộc trong giai đoạn hiện nay.

Ông Trần Ngọc Hùng, Trưởng phòng Văn hóa - Thông tin huyện Nam Giang cho biết: Ngoài mục tiêu bảo tồn và gìn giữ các giá trị văn hóa độc đáo của cộng đồng, địa phương cũng đang hướng đến việc xây dựng các lễ hội truyền thống thành sản phẩm du lịch đặc trưng, nhằm thúc đẩy phát triển du lịch. Trong năm 2023 và 2024, địa phương đã phục dựng và tổ chức biểu diễn bốn nghi thức truyền thống, gồm Lễ mừng lúa mới của đồng bào Giẻ Triêng tại xã Đắc Tôi; các lễ cưới truyền thống của đồng bào Cơ Tu tại xã Tà Bhing, đồng bào Ve tại xã Đắc Pre; Lễ cúng đất lập làng của đồng bào Cơ Tu tại xã Zuôih... Các hoạt động này đã thu hút hàng ngàn người dân và du khách tham gia.

Các địa phương trong vùng hưởng lợi từ Dự án 6 trên địa bàn Quảng Nam cũng định hướng tiếp tục phát triển du lịch, đặc biệt là du lịch sinh thái, gắn kết với việc giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống các dân tộc thiểu số. Đồng thời, địa phương sẽ hoàn thiện hệ thống cơ sở hạ tầng phục vụ phát triển du lịch, kết hợp bảo vệ môi trường sinh thái, qua đó nâng cao đời sống của người dân. Song song với đó, các giải pháp sẽ được triển khai nhằm tăng tỷ lệ lao động là người dân tộc thiểu số và miền núi trong lĩnh vực du lịch và dịch vụ. ■

TP.HCM: Lần đầu tiên tổ chức Lễ hội Chào đón năm mới *City Tết Fest*

Lễ hội Chào đón năm mới *City Tết Fest - Thủ Đức 2025* đang diễn ra tại Công viên bờ sông Sài Gòn, TP.HCM, do UBND TP Thủ Đức và Vietnam Brand Purpose phối hợp tổ chức. Đây là sự kiện lần đầu tiên diễn ra tại TP.HCM, mang đến trải nghiệm đa sắc màu, kết hợp giữa văn hóa, nghệ thuật, sáng tạo, công nghệ, âm nhạc và cộng đồng. *City Tết Fest* được thiết kế với quy mô hoành tráng và hình thức hiện đại, giống như các lễ hội lớn trên thế giới, thu hút không chỉ cư dân TP mà còn khách du lịch trong và ngoài nước. Lễ hội được kỳ vọng sẽ góp phần xây dựng thương hiệu TP.HCM mùa lễ hội, thúc đẩy sự phát triển của ngành du lịch và tạo dấu ấn đặc biệt trong văn hóa Tết.

Một trong những điểm nhấn ấn tượng của *City Tết Fest* là triển lãm đa phương tiện *See Your Tết Sound*. Triển lãm đặc biệt tôn vinh tinh thần Tết miền Nam, mang đến những trải nghiệm thị giác giao thoa độc đáo giữa công nghệ và nghệ thuật. Các tác phẩm tại triển lãm được thực hiện bởi 22 nghệ sĩ Việt Nam và quốc tế (Thái Lan, Úc, Mỹ…), kết hợp với màn trình diễn visual mapping. Đây là cơ hội hiếm có để du khách chiêm ngưỡng những tác phẩm nghệ thuật đa phương tiện đẳng cấp quốc tế, đưa họ vào không gian nghệ thuật Tết đầy sáng tạo và mới lạ.

Bên cạnh chương trình âm nhạc sôi động, *City Tết Fest* còn có nhiều hoạt động phong phú khác như trò chơi dân gian, chợ Tết, các gian hàng ẩm thực và nhiều hoạt động giao lưu văn hóa cộng đồng. Sự kiện không chỉ mang đến không khí vui tươi, rộn ràng của Tết cổ truyền mà còn là một lễ hội hội tụ tinh thần sáng tạo, đổi mới, phản ánh sự phát triển và hội nhập của TP.HCM trong xu thế thời đại.

BÌNH THỦY

KHƠI DẬY Ý CHÍ VƯƠN LÊN THOÁT NGHÈO CHO BÀ CON VÙNG CAO:

Trao sinh kế, tạo động lực

● P.NGÂN - P. THƠM

Các chương trình tín dụng chính sách đã thổi một "luồng sinh khí" mới vào đời sống đồng bào miền núi, đặc biệt là tại huyện Kỳ Sơn, Nghệ An. Tại đây, không ít gia đình đã khởi nghiệp thành công nhờ nguồn vốn vay ưu đãi từ Ngân hàng Chính sách xã hội.

Tạo nguồn sinh kế bền vững

Theo chân cán bộ xã Mường Lống, chúng tôi đến thăm gia đình chị Vừ Y No, sinh năm 1994, hiện sống tại bản Mường Lống 1, người đã khởi nghiệp thành công từ mô hình "chăn nuôi gà đen kết hợp kinh doanh và phát triển du lịch". Chị No không chỉ thay đổi cuộc sống gia đình mà còn truyền cảm hứng cho cộng đồng, đặc biệt là thế hệ thanh niên 9X.

Năm 2020, chị No vay Ngân hàng Chính sách xã hội (NHCSXH) số tiền 100 triệu đồng từ nguồn tín dụng dành cho sản xuất kinh doanh ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Từ số vốn này, gia đình chị đã mua 100 con giống gà đen bản địa, trang bị máy ấp trứng, máy phát điện và áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật để xây dựng mô hình chăn nuôi gà đen an toàn sinh học. Cùng với đó, chị còn sử dụng phần vốn dư để mở cửa hàng tạp hóa phục vụ nhu cầu tiêu dùng của người dân trong bản.

Nhận thấy tiềm năng phát triển du lịch tại địa phương, năm 2021, vợ chồng chị Y No đã sửa sang lại căn nhà và mở thêm dịch vụ homestay phục vụ khách đến tham quan, trải nghiệm. Ngôi nhà của chị từ đó trở nên sôi động và trở thành điểm đến hút khách, với các sản phẩm ẩm thực đặc sắc từ gà đen. Những điệu múa, tiếng khèn, hát cự xia, trường ca của người Mông đã trở thành "đặc sản tinh thần" hấp dẫn du khách gần xa.

Chị Y No giới thiệu khách du lịch đến thăm quan vườn đào tại Mường Lống

Bằng sự nỗ lực, năng động, sáng tạo, chăm chỉ và cần cù, chị Y No đã sử dụng nguồn vốn vay đúng mục đích. Đến cuối năm 2024, chị đã trả hết nợ ngân hàng, thoát khỏi hộ cận nghèo và vươn lên thành hộ khá, có thu nhập hơn 200 triệu đồng/năm. Chị chia sẻ: "Khi mới lập gia đình, vợ chồng mình thiếu thốn trăm bề, đặc biệt là nguồn vốn để gây dựng sinh kế. Thông qua Tổ Tiết kiệm & vay vốn của bản, mình biết đến các chính sách ưu đãi của Nhà nước để phát triển sản xuất kinh doanh. Nhờ khoản vay 100 triệu đồng từ NHCSXH, vợ chồng mình đã thực hiện được ước mơ xây dựng trang trại gà đen bản địa và phát triển du lịch".

Nguồn vốn vay ưu đãi đã mở ra cơ hội quý giá cho những người trẻ, đặc biệt là những hoàn cảnh khó khăn, giúp họ khởi nghiệp và phát triển sinh kế bền vững. Tại xã Bảo Thắng, anh Cụt Văn Phanh (dân tộc Khơ Mú, sinh năm 1984, ở bản Ca Da), là một minh chứng điển hình. Trước đây, như bao thanh niên trong bản, anh từng đi tới các tỉnh phía Nam làm công nhân tại khu công nghiệp. Vào năm 2021, sau thời gian dài nghỉ việc do ảnh hưởng của đại dịch Covid-19, anh trở về quê hương với hai bàn tay trắng. Hai vợ chồng và ba đứa con sống chật vật trong căn lều tranh tre tạm bợ, nằm chênh vênh bên sườn núi.

Được sự quan tâm và hướng dẫn tận tình của chính quyền địa phương, cán bộ ngân hàng và các đoàn thể xã, anh Phanh đã mạnh dạn vay 40 triệu đồng từ nguồn vốn dành cho hộ nghèo của NHCSXH để mua một con trâu và một con bò sinh sản. Nhờ sử dụng đúng mục đích và áp dụng khoa học kỹ thuật trong chăn nuôi, cùng sự chăm chỉ và sáng tạo trong phát triển sinh kế, gia đình anh đã vươn lên ổn định kinh tế với 6 con bò, 7 con trâu, 10 con dê và 6 con lợn. Bên cạnh đó, vợ chồng anh còn trồng lúa, hoa màu, chuối để phục vụ sinh hoạt gia đình và chăn nuôi. Người dân bản Ca Da vui mừng khi thấy anh chị vừa hoàn thành ngôi nhà sàn 3 gian vững chắc, rộng rãi, thoáng mát, chấm dứt cảnh sống trong ngôi nhà tạm bợ, dột nát trước đây.

Đến nay, anh Phanh đã trả hết nợ ngân hàng và chính thức thoát khỏi hộ nghèo. Anh vui mừng chia sẻ: "Nguồn vốn vay ưu đãi từ NHCSXH như chiếc phao cứu sinh với gia đình tôi. Giờ đây chúng tôi đã có cuộc sống ấm no, hạnh phúc, các cháu được học hành đầy đủ. Tôi rất biết ơn Đảng, Nhà nước đã quan tâm và có những chính sách đúng đắn, trao cơ hội cho hộ nghèo, khó khăn vươn lên trong cuộc sống".

Tiếp tục phát huy nguồn vốn hiệu quả

Các chương trình tín dụng chính sách không chỉ giúp người dân vượt qua khó khăn và gây dựng sinh kế, mà còn tạo cơ hội cho các hộ kinh doanh mở rộng quy mô sản xuất, tạo công ăn việc làm cho lao động địa phương. Đến nay, chính quyền huyện Kỳ Sơn đã bổ sung 3,4 tỉ đồng từ ngân sách địa phương vào NHCSXH. Đây là một nỗ lực lớn, thể hiện sự quyết tâm của cấp ủy và chính quyền trong việc phát triển kinh tế.

Ngoài việc được cung cấp nguồn vốn vay ưu đãi từ NHCSXH, bà con còn được tư vấn, tham gia các dịch vụ hỗ trợ kỹ thuật, đào tạo nghề, khuyến khích áp dụng khoa học công nghệ trong sản xuất. Việc lồng ghép tín dụng chính sách xã hội với các chương trình mục tiêu quốc gia, các dự án phát triển kinh tế - xã hội và an sinh xã hội đã tạo điều kiện thuận lợi, giúp người dân nâng cao hiệu quả sản xuất và đời sống.

Thông qua các chương trình tín dụng chính sách, nguồn vốn vay ưu đãi đã tiếp sức cho đồng bào các dân tộc ở huyện Kỳ Sơn tạo dựng sinh kế bền vững, góp phần giảm tỷ lệ hộ nghèo từ 60,24% vào năm 2016 xuống còn 44,89% vào năm 2024. Kinh tế toàn huyện có nhiều khởi sắc, diện mạo bản làng vùng cao thay đổi tích cực. Huyện Kỳ Sơn đang trở thành điểm thu hút đầu tư, khởi nghiệp và là địa phương được đông du khách gần xa đến tham quan, trải nghiệm.

Bí thư Huyện ủy Kỳ Sơn, ông Vi Hòe cho biết: "Nguồn vốn tín dụng chính sách xã hội được giám sát và quản lý chặt chẽ, cho vay đúng đối tượng, sử dụng đúng mục đích và bà con đều trả nợ đúng quy định. Điều này góp phần thay đổi tư duy, trách nhiệm, nếp nghĩ của cán bộ và người dân trong công tác giảm nghèo, nâng cao nhận thức về quyền lợi, nghĩa vụ khi tham gia các chương trình tín dụng. Từ đó, thúc đẩy phong trào thi đua lao động sản xuất, xóa bỏ tư tưởng trông chờ, ỷ lại, khơi dậy khát vọng vươn lên xây dựng cuộc sống hạnh phúc, ý chí tự lực tự cường và phát huy sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc". ■

Tình người trong những ngày cuối năm dương lịch

Bệnh viện Đa khoa tỉnh Lào Cai vừa ghi dấu mốc lịch sử khi thực hiện thành công ca ghép thận từ người hiến chết não, đánh dấu bước tiến lớn trong năng lực y tế của địa phương. Ca ghép được thực hiện dưới sự hỗ trợ toàn diện và chuyển giao kỹ thuật từ Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức.

Người phụ nữ dân tộc Tày, mẹ của bốn con nhỏ, không may bị tai nạn giao thông và hội đồng y khoa xác nhận chị đã chết não. Trong nỗi đau mất mát không gì bù đắp nổi, gia đình đã quyết định hiến tạng người thân để mang lại cơ hội sống cho những bệnh nhân đang cận kề cái chết. Quyết định dũng cảm này không chỉ thể hiện tình yêu thương vô bờ với người ruột thịt, mà còn là hành động nhân văn, thắp sáng hy vọng cho nhiều mảnh đời khác.

Ngay khi nhận thông tin, đội ngũ bác sĩ Bệnh viện Đa khoa tỉnh Lào Cai phối hợp với Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức vận chuyển bệnh nhân đến Hà Nội. Một trái tim, một lá gan và một quả thận đã được ghép thành công cho các bệnh nhân tại Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức. Quả thận còn lại được vận chuyển xuyên đêm về Lào Cai, mở đường cho ca ghép thận lịch sử tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh.

Dưới sự hướng dẫn tận tình của các chuyên gia Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, đội ngũ y bác sĩ Lào Cai đã thành công trong ca ghép thận cho bệnh nhân suy thận giai đoạn cuối. Thành công này không chỉ cứu sống một con người mà còn thắp sáng niềm hy vọng cho hàng trăm bệnh nhân khác tại địa phương, mang lại những bước tiến nhân văn cho hệ thống y tế tuyến tỉnh.

Mỗi ca ghép tạng thành công là một phép màu, thắp sáng những ngày đông cuối năm dương lịch 2024. Đằng sau mỗi quyết định hiến tạng là ánh sáng của tình yêu thương, sự chia sẻ và tình người.

Q.H

Hoàn thành mục tiêu và hơn thế nữa

● LÊ HOÀN

Đội tuyển Việt Nam đã tiến vào trận chung kết ASEAN Cup 2024 khi thuyết phục vượt qua đội tuyển Singapore 5-1 sau 2 lượt trận bán kết. "Những chiến binh sao vàng" đã hoàn thành được mục tiêu đề ra trước khi bước vào chiến dịch, nhưng người hâm mộ mong chờ thầy trò HLV Kim Sang-sik sẽ làm được nhiều hơn thế.

Tuyển Việt Nam đang có nhiều ưu thế để có được một kết quả tốt ở trận chung kết lượt đi vào tối mai 2.1

Những con số biết nói

Hiên ngang bước vào trận chung kết ASEAN Cup 2024, tuyển Việt Nam có lần thứ hai liên tiếp đi đến trận đấu cuối cùng tại AFF Cup/ASEAN Cup. Đây là một cột mốc lịch sử mới của "Những chiến binh sao vàng" tại sân chơi số 1 khu vực. Đây cũng là lần thứ năm trong lịch sử, tuyển Việt Nam lọt vào chung kết giải đấu (chỉ sau Thái Lan 11 lần và Indonesia 6 lần). Lần đầu tiên tại AFF Cup 1998, đội thua Singapore 1-0. Năm 2008, đội thắng Thái Lan 3-2 sau 2 lượt trận để có lần đầu tiên vô địch. Đến năm 2018, tuyển Việt Nam có được chức vô địch thứ hai sau khi vượt qua Malaysia 3-2 sau 2 lượt trận. Lần gần nhất tại AFF Cup 2022, tuyển Việt Nam dưới thời HLV Park Hang-seo đã thua Thái Lan 2-3 sau 2 lượt trận. Nếu vô địch ASEAN Cup 2024, tuyển Việt Nam sẽ có lần thứ ba trở thành "nhà vua" của sân chơi số 1 khu vực. Trong lịch sử giải đấu, Thái Lan đang là đội giàu thành tích nhất với 7 lần vô địch, Singapore 4 lần, xếp thứ hai.

Hành trình đi đến trận đấu cuối cùng ASEAN Cup 2024 của thầy trò HLV Kim Sang-sik cũng có thêm một cột mốc mới, đó là kỷ lục về số bàn thắng. Tuyển Việt Nam thắng 5, hòa 1, 3 lần bị thủng lưới và ghi tới ghi 16 bàn. Đây là số bàn thắng kỷ lục, vượt qua cột mốc cũ 14 bàn của đội dưới thời HLV Park Hang-seo xác lập ở AFF Cup 2022. Đánh bại Singapore 5-1 sau 2 lượt trận, là chiến thắng cách biệt nhất của tuyển Việt Nam tại vòng bán kết trong lịch sử giải đấu. Trước đó, chiến thắng đậm nhất của đội tại vòng đấu này diễn ra ở AFF Cup 2018, khi đó đội đánh bại Philippines với tổng tỷ số 4-2.

Góp công lớn trong chuỗi thành tích ấn tượng của tuyển Việt Nam là song sát Nguyễn Xuân Son - Nguyễn Tiến Linh, bộ đôi này đã ghi được 9/16 bàn của đội trước trận chung kết. Mới chỉ đá 3 trận, Nguyễn Xuân Son đã vươn lên dẫn đầu cuộc đua vua phá lưới với 5 bàn. Chân sút sinh năm 1997 đang có phong độ rất cao, không chỉ ghi bàn anh còn 3 lần kiến tạo cho các đồng đội lập công và tạo ảnh hưởng rất lớn trên hàng công. Trong khi đó, Tiến Linh đã có 4 bàn và rất ăn ý với Xuân Son. Sự kết hợp hiệu quả của 2 chân sút này chắc chắn mang đến rất nhiều hy vọng trên hàng công của đội ở 2 trận chung kết sắp tới.

"Thiên thời, địa lợi và nhân hòa"

Không những có thống kê ấn tượng trước 2 trận chung kết, mà tuyển Việt Nam còn đang có đủ "Thiên thời, địa lợi và nhân hòa" cho lần thứ ba bước lên bục cao nhất tại sân chơi khu vực. Đầu tiên là thiên thời, tuyển Việt Nam đang có ưu thế hơn Thái Lan về thể lực nhờ lịch thi đấu. "Những chiến binh sao vàng" sẽ đá trận chung kết lượt đi tại sân Việt Trì vào ngày mai 2.1, rồi 3 ngày sau là trận lượt về tại Rajamangala (Bangkok, Thái Lan). Sau khi đá trận bán kết lượt về vào tối 29.12.2024, các cầu thủ Việt Nam có trọn vẹn ngày 30.12.2024 để phục hồi và có thêm 2 ngày nữa để chuẩn bị. Trong khi đó, tuyển Thái Lan phải trải qua lịch trình khắc nghiệt hơn nhiều, họ căng sức đá hơn 120 phút ở trận bán kết lượt về với Philippines tối 30.12.2024, sau đó phải di chuyển sang Việt Nam vào ngày 31.12.2024 để chuẩn bị cho trận chung kết lượt đi. Đội bóng "xứ chùa vàng" sẽ chỉ có 1 ngày chuẩn bị trọn vẹn.

Nói về địa lợi thì Việt Trì chính là điểm tựa cho tuyển Việt Nam. Sân bóng này lúc nào cũng được lấp hết chỗ trống bởi sắc đỏ mỗi khi tuyển Việt Nam thi đấu. Sự cổ vũ nhiệt tình của người hâm mộ luôn mang đến sức mạnh tinh thần cho các cầu thủ, bằng chứng là tuyển Việt Nam đã thắng cả 3 trận (1-0 trước Indonesia, 5-0 trước Myanmar và 3-1 trước Singapore) mỗi khi đá tại đây. Chắc chắn mục tiêu của đội là một trận thắng trên sân Việt Trì để tạo ưu thế trước khi làm khách ở trận lượt về.

Ở thời điểm hiện tại, yếu tố nhân hòa được xem là chìa khóa quan trọng nhất giúp tuyển Việt Nam vô địch. Từ đầu giải, HLV Kim Sang-sik đã sử dụng 25/26 cầu thủ và liên tục xoay tua đội hình. Ở mỗi trận đấu, chiến lược gia người Hàn Quốc đều sử dụng một đội hình ra sân khác nhau, trung bình có 6 sự thay đổi nhân sự ở 6 trận đấu đã qua. Ở mỗi trận, ông Kim cũng sử dụng hết 5 quyền thay người. Điều này cho thấy chiều sâu lực lượng của đội và giảm tải rất nhiều cho các cầu thủ quan trọng. Tại vòng bảng, người hâm mộ lo lắng về chấn thương của Văn Toàn nhưng đã có Thanh Bình, Vĩ Hào, thậm chí là Châu Ngọc Quang (đá tiền đạo trận bán kết lượt về) thay thế. Sau đó, hậu vệ phải Hồ Tấn Tài bị chấn thương nặng và không tiếp tục giải đấu nhưng đã có Văn Thanh hay Tiến Anh, thậm chí Xuân Mạnh cũng có thể đá được cánh này.

Thật ra trong các trận đấu đã qua, rất khó để tìm ra đâu là đội hình mạnh nhất (cố định) của tuyển Việt Nam vì đội luôn xoay vòng lực lượng. Nhiều khả năng ở 2 trận đấu quyết định tới đây, HLV Kim Sang-sik sẽ ưu tiên sự thận trọng, sử dụng những con người tốt nhất. Việc xoay tua đội hình liên tục cũng giúp HLV Kim Sang-sik khỏi bị đối thủ bắt bài, đồng thời có thể tung đòn quyết định ở 2 trận chung kết. ■

Thể thao Việt Nam phấn đấu giành 75 - 85 HCV tại SEA Games 33

Đấu trường lớn nhất của thể thao Việt Nam trong năm 2025 chính là SEA Games 33. Tại đấu trường hấp dẫn nhất khu vực này, thể thao Việt Nam đặt mục tiêu giành được từ 75-85 HCV, đứng trong top 3 của Đại hội.

Trước đó, ngày 21.12.2024, nước chủ nhà Thái Lan đã chính thức công bố SEA Games lần thứ 33 tổ chức tại 3 tỉnh, thành phố là Bangkok, Chonburi và Songkha từ ngày 9 - 20.12, với sự tham gia tranh tài của các VĐV đến từ 11 quốc gia ASEAN. Đại hội sẽ có 50 môn và phân môn, 574 bộ huy chương. Các môn thi được sắp xếp như sau: Nhóm I, gồm các môn thể thao sẽ có tại Thế vận hội mùa đông Milan (Italia) 2026 và Thế vận hội mùa hè Los Angeles (Mỹ) 2028 gồm 28 môn như Điền kinh, Bơi, Bắn cung, Cầu lông, Bóng rổ, Canoeing, Rowing... Nhóm II là các môn ASIAD, AIMG gồm 18 môn thể thao và Nhóm III gồm 4 môn thể thao được đề xuất là Cờ, Teqball, Kickboxing, Woodball, cuối cùng là 3 môn biểu diễn: Flying disc, Tug of war, Airsport.

Nhìn vào số môn thi đấu của Đại hội có thể thấy đây là dịp để các VĐV của khu vực thi đấu, tích lũy kinh nghiệm, nâng cao trình độ nhằm chuẩn bị cho Olympic mùa đông và mùa hè cũng như cho ASIAD 2026. Đây cũng là dịp để thể thao Việt Nam rà soát lực lượng chuẩn bị cho mục tiêu hướng tới Olympic và Asian Games. Ngoài mục tiêu thi đấu nâng cao thành tích, có mặt trong top 3 như mục tiêu đề ra trong Chiến lược phát triển TDTT đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, chúng ta cũng đặt mục tiêu thông qua thi đấu tại SEA Games 33, sẽ nâng cao hình ảnh của thể thao Việt Nam tại đấu trường quốc tế. Đồng thời quảng bá hình ảnh về đất nước và con người Việt Nam thân thiện, tươi đẹp, với những nét văn hóa đặc trưng hấp dẫn du khách. Với phương châm mỗi VĐV là một sứ giả văn hóa, các VĐV Việt Nam sẽ lan tỏa nét đẹp văn hóa của người Việt Nam qua các hoạt động thi đấu, giao lưu, sinh hoạt trong quá trình tham gia tranh tài tại Đại hội.

Để hoàn thành mục tiêu đoạt từ 75-85 HCV tại SEA Games 33, thể thao Việt Nam sẽ tiến hành nhiều giải pháp đồng bộ. Trong đó nhiệm vụ trọng tâm sẽ là chuẩn bị tuyển chọn lực lượng tốt nhất tham dự đầy đủ nhóm môn Olympic và ASIAD theo điều lệ SEA Games, tập trung trọng điểm 14 môn Olympic gồm: Điền kinh, Bơi, Bắn súng, Thể dục, Cử tạ, Đấu kiếm, Boxing, Taekwondo, Xe đạp, Bắn cung, Cầu lông, Judo, Vật, Đua thuyền; 3 môn ASIAD gồm: Wushu, Cầu mây, Karate. Chú trọng các nội dung thế mạnh của Việt Nam ở các hạng cân nhỏ, đòi hỏi nhanh nhẹn, linh hoạt và đặc biệt là các VĐV nữ.

VÂN GIANG

Xuân Son và nguồn cảm hứng bóng đá Brazil

● **NGỌC TRUNG**

ASEAN Cup 2024 chứng kiến sự trở lại của đội tuyển Việt Nam với việc giành vé vào chung kết một cách thuyết phục. Trong thành công của thầy trò HLV Kim Sang-sik, không thể không kể đến đóng góp của tiền đạo nhập tịch Nguyễn Xuân Son (Rafaelson), chân sút đang dẫn đầu danh sách ghi bàn bằng 5 pha lập công.

Xuân Son ghi dấu ấn trong màu áo đội tuyển Việt Nam

Sinh ngày 30.3.1997 trong một gia đình nghèo ở Pirapemas, đông bắc Brazil, như mọi cậu bé trên xứ sở này, Rafaelson ôm mộng đổi đời cùng tình yêu mãnh liệt trái bóng tròn. Anh gia nhập đội trẻ Bahia rồi Vitoria. Tài năng sớm bộc lộ khiến Rafaelson phải đối mặt cáo buộc gian lận tuổi. Nhưng chàng trai trẻ đến từ bang Maranhão vẫn vượt qua sóng gió đầu đời để có trận đấu chuyên nghiệp đầu tiên vào ngày 5.9.2015, khi bước sang tuổi 18. Vào sân từ băng ghế dự bị ở hiệp 2, Rafaelson không thể giúp Vitoria tránh khỏi thất bại 1-2 trước Botafogo. Chỉ được ra sân 7 trận, chân sút 18 tuổi vẫn trải qua mùa giải đáng nhớ khi cùng đội bóng gắn bó giành tấm vé thăng hạng.

Sau 3 mùa giải không thể cạnh tranh suất thi đấu chính thức, Rafaelson quyết định xuất ngoại. Điểm đến là Vegalta Sendai (Nhật Bản) theo bản hợp đồng cho mượn. Chưa kịp bộc lộ tài năng, Rafaelson dính chấn thương nghiêm trọng và phải ngồi ngoài tới 3 tháng. Hành trình của Xuân Son tiếp tục tại Đan Mạch, nhưng cũng chẳng mấy thuận lợi và quyết định gia nhập Nam Định vào đầu năm 2020. Tiền đạo này lập tức ghi dấu ấn bằng 6 bàn thắng sau 16 trận. Tuy nhiên, khó khăn về tài chính khiến đội chủ sân Thiên Trường không đủ sức giữ chân Rafaelson. Chuyển sang SHB Đà Nẵng rồi Bình Định, Rafaelson đều thể hiện được phẩm chất và trở thành gương mặt lợi hại trên tuyến đầu của các đội bóng mình khoác áo.

Năm 2023, Rafaelson quay lại đầu quân cho Nam Định, sau khi giành danh hiệu Vua phá lưới trong màu áo Bình Định. Nhờ sự góp mặt của Rafaelson và dàn nội, ngoại binh chất lượng, đội chủ sân Thiên Trường lần đầu bước lên đỉnh cao nhất của bóng đá Việt Nam. Rafaelson một lần nữa trở thành Vua phá lưới V.League, ẵm luôn giải Cầu thủ xuất sắc nhất, đồng thời năm thứ 2 liên tiếp góp mặt trong đội hình tiêu biểu V.League.

Ngày 20.9.2024 đánh dấu một bước ngoặt trong cuộc đời và sự nghiệp của Rafaelson. Tiền đạo gốc Brazil được trao quyết định nhập tịch, với tên tiếng Việt là Nguyễn Xuân Son. "Cả gia đình tôi đang sống ở Việt Nam. Với tôi, đây như quê hương thứ hai của mình. Tôi thật sự hạnh phúc khi được trở thành công dân Việt Nam và sẽ cống hiến hết mình cho bóng đá Việt Nam", chân sút bước sang tuổi 27 chia sẻ. Và giấc mơ khoác áo đội tuyển Việt Nam của Xuân Son cũng thành hiện thực tại ASEAN Cup 2024, giải đấu đang chứng kiến tiền đạo này tỏa sáng rực rỡ.

Chứng kiến Xuân Son tung hoành trên sân cỏ có thể phần nào lý giải tại sao Brazil là cường quốc bóng đá số một hành tinh. Đất nước này đang nắm giữ kỷ lục 5 lần vô địch thế giới (World Cup) và xuất khẩu hàng ngàn cầu thủ đi chinh phục tín đồ "túc cầu giáo" trên khắp thế giới. Không chỉ ở cấp CLB, nhiều ĐTQG trên thế giới, kể cả những đội tuyển hàng đầu cũng "cầu cạnh" tài năng bóng đá của xứ sở Samba.

Bóc tách sâu hơn về thành công của nền bóng đá Brazil, cần nói về vai trò của Capoeira, môn võ truyền thống gắn liền với lịch sử, văn hóa đất nước này. Nét đặc trưng của nền bóng đá nước này là tính ngẫu hứng, sự sáng tạo, kỹ thuật điêu luyện và niềm đam mê mãnh liệt, được đúc kết thành thuật ngữ Joga Bonito, hiểu nôm na là "chơi đẹp". Bởi vậy, từ Leonidas đến Pele hay Garrincha, từ Zico đến Ronaldo hay Ronaldinho, từ Neymar đến Vinicius, những cầu thủ Brazil được ví như vũ công samba trên sân cỏ.

Để hiểu hơn về Capoeira, cần quay trở lại thời kỳ khai quốc từ thế kỷ XVI của Brazil. Trong tiến trình khai phá tân lục địa, hàng vạn người nô lệ da đen bị đưa đến Nam Mỹ. Một bộ phận không nhỏ bỏ trốn vào sinh sống trong những cánh rừng Amazon. Điệu nhảy Samba và môn võ Capoeira là "tài sản" hiếm hoi họ có thể mang theo. Samba để giải trí, Capoeira để tự vệ trước thú dữ và kẻ thù.

Khi chế độ nô lệ sụp đổ, những người da đen trở lại với cuộc sống đời thường. Họ không còn thực hành Capoeira hằng ngày do độ sát thương cao. Và để lưu giữ và phát triển môn võ truyền thống, người Brazil sáng tạo ra một phiên bản mới với các động tác nhào lộn mang tính biểu diễn, từ đó biến Capoeira thành một biểu tượng văn hóa tinh thần của đất nước. Theo thời gian, nhịp điệu của Capoeira đã hòa vào hơi thở cuộc sống, người dân nơi đây luôn lắc lư theo nhịp điệu sôi động, sẵn sàng biểu diễn mọi lúc, mọi nơi.

Như vậy, bên cạnh thể chất sung mãn được thừa hưởng từ cha ông có gốc gác Trung và Tây Phi, người Brazil còn có được sự uyển chuyển, mềm mại và ngẫu hứng nhờ sự phát triển của văn hóa Samba lẫn Capoeira. Và khi bóng đá du nhập vào xứ sở này và trở thành "tôn giáo", những phẩm chất ưu việt vừa nêu giúp người Brazil tỏa sáng trên sân cỏ. ■

Ứng dụng khoa học công nghệ trong việc nâng cao thành tích

Theo ThS Võ Châu Tường, Trưởng phòng Quản lý huấn luyện và Công tác chính trị, Trung tâm HLTTQG TP.HCM, trong bối cảnh thể thao ngày càng chuyên nghiệp hóa, khoa học công nghệ hiện đại đóng vai trò nền tảng trong việc tối ưu hóa hiệu suất của vận động viên.

Các công nghệ tiên tiến như GPS, cảm biến sinh lý và phần mềm phân tích dữ liệu đã mở ra cơ hội chưa từng có để theo dõi và cải thiện hiệu quả tập luyện. Ví dụ, trong môn xe đạp đường trường, thiết bị đo công suất (power meter) không chỉ giúp đánh giá năng lượng tiêu thụ mà còn hỗ trợ huấn luyện viên cá nhân hóa chương trình tập luyện dựa trên ngưỡng công suất tối ưu của từng vận động viên. Ngoài ra, công nghệ chụp chuyển động (motion capture) và phân tích sinh cơ học (biomechanics) đã chứng minh hiệu quả trong việc cải thiện kỹ thuật ở các môn như bắn cung hay boxing, từ đó không chỉ nâng cao hiệu suất mà còn giảm thiểu năng lượng lãng phí trong từng động tác.

Bên cạnh đó, khoa học công nghệ còn mang lại lợi ích vượt trội trong việc giảm thiểu chấn thương và kéo dài tuổi thọ nghề nghiệp của vận động viên. Các thiết bị giám sát tải trọng luyện tập và đo nhịp tim cho phép phát hiện sớm các dấu hiệu mệt mỏi quá mức, từ đó điều chỉnh khối lượng tập luyện để giảm nguy cơ chấn thương. Đặc biệt, công nghệ thảm cảm biến lực (force plate) giúp phát hiện các bất thường trong kỹ thuật di chuyển, hỗ trợ điều chỉnh nhằm giảm áp lực lên khớp và cơ bắp. Trong phục hồi sau chấn thương, các thiết bị trị liệu xung điện và hệ thống hồi phục áp suất thấp giúp tăng cường tuần hoàn và tái tạo mô cơ, đảm bảo quá trình hồi phục hiệu quả và an toàn. Đồng thời, việc theo dõi các chỉ số sinh học (biomarkers) như HRV và mức độ phục hồi cơ thể thông qua giấc ngủ còn giúp vận động viên duy trì trạng thái thể chất tối ưu trong suốt sự nghiệp.

Không chỉ là công cụ nâng cao hiệu suất, khoa học công nghệ còn là giải pháp bảo vệ sức khỏe và kéo dài sự nghiệp cho vận động viên. Hiện nay, Trung tâm HLTTQG TP.HCM là nơi đang ứng dụng khoa học công nghệ vào quá trình huấn luyện, một số đội tuyển đã bắt đầu sử dụng một số công nghệ trong quản lý lượng vận động như: Đội tuyển bơi sử dụng thiết bị đo nhịp tim nhằm quản lý vùng cường độ vận động; đội tuyển xe đạp sử dụng thiết bị đo công suất nhằm quản lý lượng vận động và đánh giá sự phát triển chuyên môn. Ngoài ra, Trung tâm đã thực hiện công tác kiểm tra đánh giá trình độ tập luyện các đội tuyển trong nhiều năm qua, bằng hệ thống kiểm tra đánh giá được phối hợp cùng các chuyên gia trường Đại học TDTT TP.HCM, sử dụng các thiết bị hiện đại như đo tốc độ đoạn, sức mạnh tốc độ, thành phần cơ thể, sức bền...

Hiện nay, Trung tâm cũng đã triển khai kế hoạch chăm sóc đặc biệt đối với các VĐV trọng điểm, trong đó trọng tâm tập trung vào triển khai chương trình ghi nhận nhật ký tập luyện trực tuyến đối với từng cá nhân VĐV. Mục tiêu từng bước thay đổi nhận thức về tính tự giác đối với các chỉ số sinh lý của cá nhân VĐV. Điều chỉnh phương pháp tiếp cận ứng dụng khoa học đối với HLV. Từng bước thu thập dữ liệu tập luyện, nhật ký tập luyện của VĐV, đề xuất giải pháp và phương pháp hỗ trợ công tác huấn luyện HLV... **VÂN GIANG**

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Lễ Mở kho lúa của dân tộc B'râu (tỉnh Kon Tum)

● **Phóng sự ảnh: TRẦN HUẤN**

Lễ hội Mở kho lúa nhằm cầu xin mưa thuận gió hòa, dân làng bình an mạnh khỏe, nương rẫy mùa màng tươi tốt

Lễ Mở kho lúa của dân tộc B'râu (Kon Tum) diễn ra vào tháng 10 hoặc tháng 11 hằng năm. Già làng xem ngày và thông báo với toàn thể dân làng về việc chuẩn bị làm lễ. Khi ngày giờ đã được ấn định, tất cả gia đình bắt tay vào chuẩn bị rượu, gạo, lợn, gà... Đàn ông "lên dây chiêng", sửa lại đàn, đàn bà con gái khẩn trương dệt nốt những bộ váy áo đẹp cho mình và người thân trong gia đình để kịp mặc trong ngày hội. Thanh niên trai tráng vào rừng tìm cây tre già thẳng ngọn, cây lồ ô giữa bụi để làm cây nêu, những người khác xuống sông, lên núi bắt nhiều con cá to, lấy nhiều đọt cây ngọt mây đắng cho ngày hội thêm nồng...

Lễ vật gồm có lợn, gà, rượu cần, các loại hạt giống như lúa, bầu, bí, bắp và một số loại lá cây rừng. Để chuẩn bị cho ngày lễ, già làng kêu gọi dân làng chuẩn bị mỗi nhà một ghè rượu, thanh niên trai tráng trong làng thì vào rừng chặt mây đắng, còn phụ nữ thì đi xúc cá, hái rau rừng, những người còn lại trang trí nơi cúng lễ.

Sáng sớm ngày tổ chức lễ hội, già làng thông báo bà con tập trung lên nhà rông để tiến hành những công việc chuẩn bị cho phần lễ. Khi các bước chuẩn bị đã hoàn tất, già làng làm lễ Mở kho lúa, già làng khấn xin phép và thông báo với giàng. Trong lễ cúng Mở kho lúa, nghi thức cúng chiêng tha và mời tha ăn là quan trọng nhất vì người B'râu cho rằng chiêng tha không chỉ là nhạc khí mà còn là thần linh, là tổ tiên, đó cũng là sợi dây, cầu nối giữa cộng đồng buôn làng với thần linh để mang những lời cầu nguyện của dân làng đến với thần linh. Vì vậy, để mời tha nói trước tiên phải làm lễ mời tha ăn, mời tha uống.

Khi thực hiện xong phần lễ, dân làng chuyển sang phần hội bằng việc tổ chức ăn uống, đánh cồng chiêng, múa xoang với mong muốn các giàng, các đấng thần linh và mẹ thiên nhiên phù hộ bảo vệ làng tránh khỏi được những tai họa của thiên nhiên, cầu xin mưa thuận gió hòa, dân làng bình an mạnh khỏe, nương rẫy mùa màng tươi tốt. ■

Già làng là người thực hiện các nghi lễ

Nghi thức cúng chiêng tha và mời tha ăn là quan trọng nhất

Già làng và bà con buôn làng thực hiện nghi thức mở kho lúa

Khi thực hiện xong phần lễ, dân làng chuyển sang phần hội bằng việc tổ chức đánh cồng chiêng, múa xoang

Những phụ nữ khéo tay thực hiện việc giã và xảy mẻ lúa đầu tiên